

Městské divadlo Brno

VÁŽENÍ DIVADELNÍ PŘÁTELE,

za pár dnů skončí divadelní sezona a podobně jako ve všech školách i všechna divadla (včetně našeho) zahájí tzv. divadelní prázdniny. Již několik let se však v našem případě stává tento časoprostor příležitostí k exportu českého – brněnského umění do světa. Možná je právě nyní vhodný moment krátce připomenout, jak k tomu došlo a jak to stále až do dnešních dnů probíhá.

Psal se rok 1991 (12. září) a my jsme na žádost německých partnerů připravili náš muzikál (Z. Merta, S. Moša) „Sny svatojánských nocí“ nejprve v německém jazyce, aby byl teprve po dvou dnech uveden i v naší mateřtině.

Bylo to pro mnohé z nás divné, ale... byla to podmínka, byl to začátek našich „spanilých jízd“ po Evropě. Nejdále z České republiky jsme zatím hráli na ostrovech, které jsem do té doby znal pouze ze zpráv o počasí – na Azorech. Nejčastěji pak hrajeme v Německu, ale taky ve Švýcarsku, Holandsku, Dánsku, Španělsku, Portugalsku... vlastně bude výhodnější napsat, že jsme zatím nehráli z evropských zemí jen na Islandu. Inscenaci West Side Story jsme hráli v Düsseldorfu v hale pro deset tisíc diváků, ale stejnou inscenaci i v hotelovém divadle pro dvě stě diváků v Garnisch-Partenkirchenu a nejvíce diváků (25.000) při jediném večeru nás s koncertní verzí West Side Story vidělo v rakouském Villachu na pontonovém jevišti postaveném na hladině řeky. Vlastně nemám spočítáno, kolikrát celkem jsme od počátku devadesátých let v zahraničí hostovali, ale jedná se o sto, až sto padesát představení ročně. Na počátku devadesátých let jsme byli všude vítáni s úsměvem a nadšením, stejně jako další kolegové z bývalého východního bloku. Ovšem samozřejmě, že se našla celá řada různých „vykuků“, kteří kazili dobrou pověst umělců z těchto zemí. Např. mi jeden z pořadatelů na severu Německa vyprávěl historku o jednom dětském rumunském sboru, který přijel s přenosným, špatně hrajícím magnetofonem, na kterém byly na kazetě nahrány ony sbory, které ty chudinky děti nejenomže neuměly ani zpívat, ani je dokonce neznaly zpaměti!

Naše drobné chyby ve výslovnosti (především němčiny, angličtiny a španělštiny) přestaly být na konci devadesátých let s úsměvem přehlíženy a my jsme museli najmout přísné jazykové lektory, abychom v rostoucí konkurenci za snižujícího se zájmu různých pořadatelů obstáli. V současnosti jsme jedním z mála divadel, která jsou na západním divadelním trhu vnímána jako umělecká instituce schopná předvést tu nejvyšší kvalitu a která získává opakovaně nabídky k další spolupráci. Ale zájem o naše vystoupení se v posledních letech začíná ožývat i z východních zemí. Naposledy jsme s ohromným úspěchem hostovali na festivalu operetních souborů v Bukurešti.

Samozřejmě, že je pro nás hostování v zahraničí především přínosné v oblasti finanční, avšak to mnohem podstatnější se odehrálo s úrovní našich interpretů. Když jsme odjžděli poprvé, třáslí se hrůzou v očekávání, jak uspějí ve srovnání s profesionály, kteří se hudebním divadlem zabývají celé generace. Ale postupně zjistili, že se nejenom s nimi mohou hrdě srovnávat, ale že někteří z nich (dnes Petr Gazdík, Dušan Vitázek, Stano Slovák, Igor Ondříček, Ivana Vaňková, Alena Antalová, Radka Coufalová a mnoho dalších) převyšují i celou řadu kolegů z takových měst, jakými jsou Londýn a New York. I to je jeden z důvodů, proč stále častěji zajíždějí diváci ze zahraničí na naše představení i k nám do Brna – do Městského divadla na Lidickou.

Dovolte, abych Vám za všechny kolegy z našeho divadla popřál krásné, slunečné i klidné letní dny při Vaší zasloužené prázdninové dovolené! Až budete na svých prázdninových cestách Evropou projíždět, či navštěvovat různá města, vezte, že v mnohých z nich Vaše divadlo již hrálo a v mnohých i opakovaně sklízelo ovace vstoje. Nemáme se za co před Evropou (alespoň v této oblasti) proč stydět.

A po prázdninách? Těšíme se na shledanou s Vámi v našem – Vašem divadle! Už nyní připravujeme další nové inscenace...

Stanislav Moša
Stanislav Moša, ředitel MdB

Červen
2009
15. ročník

DOKOŘÁN

Cena: 15,- Kč

B | R | N | O |

STATUTÁRNÍ MĚSTO BRNO
FINANČNĚ PODPORUJE
MĚSTSKÉ DIVADLO BRNO,
PŘÍSPĚVKOVOU ORGANIZACI

Ředitel:
Stanislav Moša

Lidická 16, 602 00 Brno
Tel.: +420 533 316 301
Tel./Fax: +420 533 316 410
www.mdb.cz

DOKOŘÁN

Šéfredaktor:
Jef Kratochvíl
Tisková mluvčí:
Lucie Broučková
Lidická 16, 602 00 Brno
Periodikum registrováno
pod číslem MK ČR E 12150
143. číslo
Vydalo MdB za finanční podpory
Ministerstva kultury ČR
Uzávěrka: 20. 5. 2009

VENDULA JEŽKOVÁ. Narodila se 23. 10. 1981 v Moravské Ostravě. Od roku 2002 do roku 2005 studovala činoherní herectví na brněnské JAMU v ateliéru Niky Brettschneiderové a Vladimíra Kelbla. V zimním semestru 2004/05 absolvovala stáž na lodžské škole PWSFTiT im Leona Schillera. Od 1. 8. 2008 je členkou Městského divadla Brno. (Na snímku jefa Kratochvíla v kostýmu ze spolku bláznů v komedii Williama Shakespeara Večer tříkrálový)

Milan Horský
Stá repríza

Červne! Stvrdíš nám ty lásky počínané
s jarem? – Dovol, bych tě takto oslovil;
Ty letmé vztahy probarvíš a ztužíš
a prohřeješ a dáš jim tak svůj díl.

Je léto teprv v bavlněné plínce
a ty se tetel v horizontech času,
jak vzduch nad kopci, co jej škádlíš
a měníš v parfém z dívčích vlasů...

Ať dáš, červne, vášním sukces
stého představení.
Rozsvít' bínu, světla citů –
vždyť nad lásku není...

Hell is empty. All the devils are here.
Peklo je prázdné, ďáblové jsou mezi námi.
William Shakespeare

S Petrem Štěpánem

*S Petrem Štěpánem, Radkou Coufalovou
a Johanou Gazdíkovou*

*S Markétou Sedláčkovou
a Jitkou Čvančarovou*

*S Markétou Sedláčkovou
a Radkou Coufalovou*

S Markétou Sedláčkovou a Radkou Coufalovou

*S Radkou Coufalovou, Petrem Gazdíkem, Markétou
Sedláčkovou, Michaelou Fojtovou, Kateřinou Krejčovou*

Muzikál ČARODĚKY z EASTWICKY

Hostuje Yvetta Blanarovičová

LELKOVÁNÍ HONZY ŠMIKÁTORA s IVANOU VAŇKOVOU

NA PÍSKOVIŠTI S IVANOU VAŇKOVOU

Ledva půvabná herečka Ivana Vaňková oslavila první narozeniny svého syna Josífka, byla ze zálohy mateřské dovolené povolána zpět na divadelní frontu. A rovnou do první linie – po boku Markéty Sedláčkové a Svetlany Slovákové ztvární Mášu Prozorovou v Čechovově dramatu Tři sestry. Jak říká, těší ji to i netěší. Mimo zkoušení a hraní se snaží být s miminkem co nejvíc, s hlídáním jí vydatně pomáhá i Josífkův tatínek Petr Gazdík a celá jeho rodina.

Místo rozhovoru vybrala Ivana celkem netradičně – seděli jsme a povídali si ne u šálku kávy, ale u kyblíčku pisku, na pískovišti ve dvoraně Městského divadla. Téměř plážová idylka.

NENAHRADITELNÍ

Role Máši v Čechovových Třech sestřích bude vaší první úlohou po návratu z mateřské dovolené?

Během mateřské jsem nazkoušela už dvě role na záskok za Alenu Antalovou, a to v Pekle Evu von Steinbergovou a Královnu a maminku ve Třech mušketýrech. Ale tahle role bude první, kterou zkouším nově, kterou po nikom nepřebírám.

S jakými pocity se vrátíte zpět od role matky k rolím divadelním?

Abych řekla pravdu, myslela jsem si, že ještě celou příští sezonu budu na mateřské a budu si užívat miminka. Ale samozřejmě panu řediteli se těžko odolává, zvlášť když nabízí tak lákavé role. Takže na jedné straně jsem se zaradovala, na straně druhé vyděsila, jak zvládneme já i miminko denně to několikahodinové odloučení. Jemu těžko vysvětlím, že se za pár hodin vrátím a samotné se mi taky stýská. A to už jsem velká.

Máte pocit, že miminko strádá?

Vůbec ne! S babičkou je v naprosté pohodě. Myslím, že on to zvládá líp než já.

Takže jste opravdu typický Rak, se silným smyslem pro rodinu.

Ano. Až moc. Myslím, že jsem příliš úzkostlivá matka, zatím.

Kdo vám pomáhá, když zkoušíte nebo hrajete?

Hlavně Petrova maminka Jana. Jsem jí moc vděčná, protože je skvělá a hlídá často a ráda. A pak samozřejmě Petr a Johanka. Zkoušeli jsme i cizí hlídací paní, ale Josífek je ještě malý na to, aby pochopil, že si pro něj zase přijdu a že to není už navždy.

Nepřibude do souboru Městského divadla Brno další herečka s příjmením Gazdíková, tentokrát tedy Ivana?

Zatím to neřešíme. Až přijde čas...

**Se Svetlanou Slovákovou
a Markétou Sedláčkovou**

Jak se změnil váš život po narození Josífka?

Totálně. Všechno šlo stranou a není nic důležitějšího než on. Vždycky jsem bývala hrozná pohodářka, máloco mne dokázalo vyvést z míry, neměla jsem z ničeho strach. Teď se nepoznávám, chovám se často tak divně „dospěle“, jsem ze spousty věcí nervózní nebo mívám zbytečné obavy. Ale jak říkala jedna moje přítelkyně, je to tím, že jsem neměla nikdy nic tak vzácného.

Máte představu, jak velká může být „rodina“ Městského divadla? Kolik je tu dětí?

Mám pocit, že dětí je tu víc než herců ve stavu. Už se mluví i o tom, že by se tady užívala školka. **Janu Trojanovi jste před dvěma lety v rozhovoru říkala, že byste chtěla hodně dětí. Nezměnila jste názor?**

Nezměnila a po zkušenosti s prvním dítětem jsem se v tom jen utvrdila. Rodina Gazdíková už teď čítá hodně členů, plus čtyři psy a čtyři kočičky. A těšíme se na další přírůstky. Sice je u nás stále rušno a veselo, někdy až moc, ale je to nakonec rozhodně lepší, než když je člověk sám.

Jak těžké je pro vás vydobýt si svůj klid?

Musím se prozatím podřizovat režimu Josífka, je už sice poměrně samostatný, ale nikdy ne dlouho. Takže naprostý klid – neboli chvíli pro sebe – mám jen, když spinká. Ale když jsem hodně unavená nebo nemocná, tak se o něj rodina postará. Petr ho bere na dlouhé procházky, ale to se mi po dvou třech hodinách začne stýskat a už jim volám.

Když to vezmete technicky, je Petr Gazdík jakožto šéf muzikálového souboru váš nadřízený. To vám nemohl dát delší volno?

Těch nabídek před Třemi sestrami už bylo několik a pokaždé mne u režiséru omluvil. Tentokrát to ale byla prosba, na kterou nešlo odpovědět ne.

Jak často vás v divadle uvidíme a v čem?

Jak jsem říkala, prozatím hraju v Pekle a ve Třech mušketyrech, a pokud to dobře dopadne,

tak taky ve Třech sestřích. Do jiných inscenací se prozatím vracet nechystám. Pokud to nebude nutné.

Přestože hrajete i činoherní role, těch muzikálových bylo víc. Jak se na Činoherní scénu těšíte?

Těším se na jakoukoli scénu, na jakoukoli pěknou roli. Máša je krásná role, zkoušení je zatím moc příjemné, kolegové milí a inspirující. Kdybychom tak ještě měli víc času, bylo by to naprosto dokonalé.

Jaká bude vaše Máša v Čechovových Třech sestřích?

Na tuto otázku neumím odpovědět. Kdybych věděla, jaká bude, nemusela bych tři týdny zkoušet a hledat. Zatím se mi zdá, že je z těch sester nejvášnivější, nejláznivější, nejsebestřednější a nejvíc nešťastná, ale tak se cítí všechny.

Dala vám vaše znalost ruštiny nějakou výhodu při nastudovávání? Cetla jste třeba Čechova v originále?

Ne, nečetla a bojím se, že moje ruština už není tak skvělá, abych mohla číst Čechova v originále. Ani nemám pocit, že bychom hru nějakým způsobem stylizovali do ruského prostředí nebo v ní akcentovali ruskost.

Jak se vám zkouší tragická role v tak šťastném životním období, jaké teď prožíváte?

Ona není jen tragická, poměrně dlouhou dobu je i šťastná. Postavy, které herec hraje, málokdy úplně korespondují s tím, co člověk prožívá v osobním životě. Zaplat' pánbůh za představitelství, a taky už jsem ve svém krátkém životě le-daco zažila.

Ve výtu vašich rolí dominují tragické postavy. Nechtěla byste si někdy zahrát také v nějaké „řachandě“?

No, možná ano. Mrzí mě, že už se stáhlo představení Jak je důležité mít Filipa, to byla jediná komedie, ve které jsem hrála, a bylo to fajn. Snad mi to pan ředitel a diváci odpustí, ale v nejbližší době bych přece jenom nejraději bavila své dítě.

Foto: jef Kratochvíl

S Petrem Štěpánem

**JIŘÍ
JOSEK**

Patříte mezi naše v současné době nejuvážnější a nejlepší překladaře z angličtiny. Jak jste se vlastně k překladům dostal?

HOST DO DOMU

Dospíval jsem v 60. letech a tehdy většina věcí, které mi připadaly zajímavé, přicházela pokoutně ze Západu, a hlavně v angličtině. Hodně mě bavila beatnická literatura, ke které jsem se nejdřív dostával přes ojedinělé ukázky v časopise Světová literatura. Začal jsem studovat anglistiku na Filozofické fakultě v Praze a mohl si konečně číst i v originále. Ještě na škole jsem si

pak ze zájmu pro sebe a kamarády přeložil novelu Tracyho tygr od W. Saroyana a pustil se i do Kerouacova románu Na cestě. Oba tituly se mi pak podařilo prosadit k vydání, když jsem po škole nastoupil jako redaktor do nakladatelství Odeon.

Váš překlad Saroyanova Tracyho tygra je proslulý a dodnes vlastně nepřekonaný. Jak na tuto jistě nelehkou práci vzpomínáte?

Objevoval jsem radosti a strasti překladatelské práce „za pochodu“, ale naštěstí jsem na škole navštěvoval překladatelský seminář překladatelky a kantorky dr. Jarmily Emmerové a tam pochopil, že překlad není jen mechanický převod slov, ale tvůrčí proces.

Kromě překladů současných divadelních her a muzikálů se systematicky věnujete překladům Shakespeara díla. Kterého svého překladu „velkého alžbětince“ si ceníte nejvíce?

To je obtížná otázka. Je přirozené, že mi nejvíc uvízly v paměti překlady z poslední doby. A tak z komedií by to byl Večer tříkrálový, kde je teď na repertoáru v MDB, a z tragédií Král Lear, jehož překlad jsem právě dokončil.

Bude Váš překlad v něčem jiný než ty stávající – a pokud ano, v čem konkrétně? Jak byste svůj přístup k Shakespeareovi (a překladům obecně) charakterizoval?

Kdyby překlad nebyl jiný než ty stávající, nemělo by jej smysl vůbec dělat.

Občas se překlad přirovnává k herectví. V obojím případě jde o osobitou reprodukci a interpretaci existujícího díla, takže se s osobou interpreta nutně proměňuje, ale přitom by měl zůstat pořád svůj. U Shakespeara je to zvlášť patrné, protože s ohledem na velkou časovou odlehlost textu od současnosti, na rozdíly kulturního i divadelního kontextu i na rozdílnosti jazyků musí překladatel hledat způsoby, jak přetvořit originál, aby působil na dnešního diváka obdobně jako na Shakespeareovy současníky. Mou snahou je vyvažovat Shakespeara básníka a Shakespeara dramatika, což jsou dvě základní polohy obsažené ve všech jeho hrách. To znamená, že podle mého soudu překlad nesmí ztratit hloubku a poetické kvality, ale současně musí fungovat jako divadelní hra, mít aktuální apel na diváka, ale nepodobizet se mu lacinými aktualizacemi.

bu. Tyto knihy přirozeně nejdu na dračku, i když báječnou výjimkou je Romeo a Julie, kterou jsem už vydal potřetí. Kromě svých překladů vydávám občas i jiné knihy v překladech kolegů. Jsem pyšný na Puškinova Evžena Oněgina v překladu Milana Dvořáka, román Middlemarch od George Eliot v překladu své bývalé studentky Zuzany Šťastné nebo Kanovičův román Kůzle za dva groše v překladu Jany Martinové.

Působíte také jako divadelní režisér. Projevuje se vaše režiséřská zkušenost nějak i ve vašich překladech?

Zatím jsem režíroval pouze třikrát, a to s velkými odstupy (Hamlet v Divadle Petra Bezruče, Mnoho povyku pro nic v divadle Antonína Dvořáka v Příbrami a Veselé paničky windsorské v Českém Těšíně).

K největším Shakespearovým bohatstvím patří pestrost stylů a tu je třeba zachovat. Chceme-li, aby autor mluvil k divákovi se stejnou pádností, vroucností, poezií jako v době, kdy hry napsal, je, myslím, třeba k němu přistupovat jako k živému autorovi a ne mrtvému klasikovi, naplňovat celou škálu jeho výraziva a nevnučovat mu apriori starobylost, která by veškerou pestrost přetřela.

Kolik Shakespearových her vám vlastně ještě zbývá přeložit? A chcete vůbec dokončit celého Shakespeara?

Mám dosud přeloženu polovinu her a Sonety včetně Milencina nářku, básnické skladby, která do této sbírky patří. O tom, že by se mi mohlo podařit dokončit překlad celého díla, dost pochybuji. (Když nepočítám humorně digestovanou verzi Souborné dílo Williama Shakespeara, kterou jsem přeložil pro pražské Divadlo v Dlouhé). Je to práce na moc let. Je řada her, které ještě přeložit chci, ale jsou i takové, do kterých zatím moc chuť nemám. Dám tomu volný průchod.

Některé své překlady vydáváte ve vlastním nakladatelství Romeo. Je vlastně dnes možné uživit se překladatelstvím a vydáváním knih?

Mé nakladatelství Romeo je dost náročný koníček. Zisková činnost to zdaleka není, ale občas mi vypomůže ministerstvo kultury s grantem, který pokryje část nákladů na výro-

scenaci své úpravy Antonia a Kleopatry pro šest osob v Divadle Řeznická. Ještě než jsem začal režírovat, musel jsem si stejně při překládání v duchu představovat dění na jevišti a (naštěstí jen pro sebe) předříkávat intonace herců. Jinak to nejde. Ale možnost ověřit si to ve skutečnosti je pro překladatele velká škola. Slyším v reálu, co funguje a co ne. Navíc je to obrovská radost, ale taky hodně adrenalinový záprah.

Velmi často coby překladatel spolupracujete s Městským divadlem Brno. Jste autorem zde uvedených překladů Shakespearova Julia Caesara, Romea a Julie, Krále Jindřicha VIII., Bouře a Večera tříkrálového, Saroyanova Sbohem, láska, a muzikálů West Side Story, Vlasy, Oliver!. a Čarodějky z Eastwicku. Která z inscenací MdB, ke kterým jste vytvářel překlad, se vám líbila nejvíc - a proč?

Musím s potěšením konstatovat, že jsem tu měl vždy velké štěstí na režiséry (S. Moša, Z. Černín, R. Polák aj.). Pokaždé dali té hře kvality, o kterých jsem při překládání ani nevěděl, ať už to byla činohra nebo muzikál. Opakovaně jsem tu viděl West Side Story a Čarodějky z Eastwicku a vždycky jsem byl nadšený. **Jak se vám s Městským divadlem Brno spolupracuje? Jak byste popsal jeho místo v současném českém divadle?**

Asi bych jen opakoval to, co už je všeobecně přiznáváno všemi. Že je to mimofádné divadlo se skvělým souborem a repertoárem, který dokáže zaujmout a přitáhnout všechny vrstvy diváků. V tomhle smyslu je to divadlo vpravdě renesanční. Fascinuje mě nádherná atmosféra, která tu panuje. Myslím si, že tu herci i režiséři dostávají obrovské příležitosti a dost prostoru k uplatnění svých nápadů a projektů. A vracejí to divadlu obdivuhodnými výkony.

V poslední době se, zdá se mi, citlivě přikláníte na stranu politicky aktuálního divadla. Mám na mysli třeba váš překlad Faginovy satirické písně z Olivera! nebo vámi přeložené písně z muzikálu Sliby chyby (Divadlo pod Palmovkou). Jak vlastně vnímáte úlohu a „poslání“ současného českého divadla?

Pokud jde o politicky aktuální divadlo, spíš bych sem řadil Vlasy, což je do značné míry divadlo autorské. Herci tam jdou sami za sebe a vyjadřují se o tom, v čem zrovna žijí. Tam jsem jako překladatel cítil nutnost vkládat do textu dnešek a vytáhnout z poetiky 60. let to současné. Jinak je aktuálnost divadla, když je dobře udělané, obecně dána tím, že se odehrává tady a teď a že si divák do divadla přináší - a z něj odnáší - to, co ho zrovna nejvíc pálí, i když mu to není polopatisticky servírováno pomocí mrkání a násilných aktualizací v textu. Pokud jde o poslání dnešního divadla, myslím si, že je naprosto zásadní. Když se představení povede, je to ostrůvek zdravého rozumu, věrohodných emocí a čarovně krásy uprostřed rozběsněné a mediálně zvičňené TV skutečnosti.

Ladislav Stýblov

MdB V ZRCADLE CELOSTÁTNÍ KRITIKY

První měsíce roku bývají zaměřeny na rozličné ankety, připomínající úspěchy minulého období v rozličných sférách. Výjimkou není ani kultura a v jejím rámci nás zajímající oblast Thálie, kde těchto republikově bilancujících akcí zaznamenáváme hned několik. V bezprostředním vztahu k Městskému divadlu Brno si nyní na sklonku sezony všimneme alespoň dvou nejvýznamnějších.

Nejprve přichází v řadu anketa celostátního čtrnáctideníku Divadelní noviny, pravidelně otiskujícího také „puntíkový“ Kritický žebříček vybraných premiér v ČR. Do jejího 16. ročníku přispělo tentokrát 117 zasvěcených účastníků, hlavně kritiků, publicistů a teatrologů, ale též vybraných divadelníků, dramatiků a dalších Thálii blízkých osobností. Kritériem pro označení „Inscenace roku 2008“ byl kromě vymezené, leč ne vždy přesně respektované (byť redakcí tolerované) doby vzniku její široce pojímaný český původ. Dostatečně pestré odpovědi zmínily ve velkém žánrovém rozptýlu 58 titulů z 39 „tradičních“ i experimentálních scén, a to i těch amatérských. Jako obvykle si respondenti, většinou doprovázející své typy stručnou zdůvodňující charakteristikou, všimli převážně inscenací pražských nebo festivalových. Tím spíše si širší divácké i čtenářské pozornosti zaslouží fakt, že také tentokrát (byť o poznání méně nežli v ročníku předminulém a zejména minulém) dosáhlo pozoruhodných výsledků Brno, kde ostatně několik oslovených publicistů působí. Moravská metropole se totiž jako první za Prahou s necelými 15 body prosadila díky pěti souborům hned osmi tituly. Po dřívějších úspěších české premiéry Calderónovy barokní alegorie Znamení kříže, Kleistově Amfitryonu a především Merežkovského historické tragédie Smrt Pavla I. tu právě MdB „zabodovalo“ (nepočítáme-li zásadní herecký podíl na profilových nastudováních Divadla U stolu, o čemž ještě bude řeč) nejnovější inscenací pražské režisérky Divadla v Dlouhé Hany Burešové, a to její a Otčenáškovou vynalézavou adaptací Dumasova románu Tři mušketýři, které dala po jednom hlase trojice „mušketýrů“ z „jednotky“ kritiků. Jako doklad ocitujme z jejich vyjádření: „Originální autobiografický zorný úhel díky ze smíchovského pavlačáku na přelomu uvolněných šedesátých a přituhujících sedmdesátých let i pocitově korespondující písně Beatles umožnily důmyslně ozvláštňující prolinání dvou časových rovin a početných postav do překvapivých významových konotací, když v jenné nostalgii spojily nepodbízivou zábavnost s holdem dnes ne tak samozřejmé lidské solidaritě, hrdinství a nezištnému přátelství“; „Volím tuto adaptaci pro «radokovskou» odvahu, s níž dlouho neví-

daným způsobem spojila inscenace zdánlivě nespojitelné – autentického Dumase, Beatles a banalitu socialistické «normalizace».“

Výroční Ceny Thálie 2008, které ve čtyřech základních kategoriích vyhláší a poměrně složitým dvoustupňovým způsobem vybírá Herecká asociace v čele s Václavem Postráneckým (přímý televizní přenos z pražské „zlaté kapličky 28. března t. r.), měly sice předtím hned dva vítěze z MdB, tentokrát se však Brno (s jedinou hostující operní výjimkou) zcela vyhnuly. Snad ještě prestižnější postavení si nicméně vybudovaly Ceny Alfréda Radoka, jež byly již po sedmácté předávány opět v pražském Divadle Kolowrat 14. března 2009 (sestřih vysílala Česká televize 20. března t. r.). Vlastnímu ceremonálu opět předcházelo publikování širších nominací, kde mělo jedno želízko v ohni také MdB. S několikátýdenním odstupem pořadající odborné revue Svět a divadlo (SAD) jako každoročně v dubnovém 2. čísle zveřejnila podrobné „radokovské“ výsledky,

O DIVADLE

kteří televizní záznam ani denní tisk pochopitelně nezachytily. Reprezentativní ankety se přímým hlasováním zúčastnilo 66 oslovených kritiků (tedy přesně stejně jako loni), včetně několika málo brněnských. Své typy (netýkaly se ovšem pouze činoherních představení, ale nejširšího spektra veškerých jevištních aktivit, a to i zahraničních). Protože většina našich návštěvníků pa-

**Alena Antalová a Eva Jedličková
v inscenaci Tři mušketýři,
režie: Hana Burešová**

Pokračování na straně 21

*Lucie Holánková,
Petr Gazdík,
Aneta Majerová*

*Jana Gazdíková,
Jiří Mach,
Eva Jedličková*

*Jiří Horký,
Marek Hurák,
Dušan Vítězek*

*Vítězslav Charvát,
Martin Haviát*

*Jiří Mach,
Pavla Princová*

*David Žák,
Martin Havelka*

*Pavla Vítězková,
Dušan Vítězek*

*Jiří Mach,
Pavla Princová*

FOTOGRAFIE Z PŘÍPRAVY
NOVÉ INSCENACE
SEVERSKÉ HUDEBNÍ BALADY
PÁNŮ DANIELA FIKEJZE,
IVANA HUVARA,
RINO BREZINY
BALADA O LÁSCE
V REŽII PETRA GAZDÍKA

DUŠAN VITÁZEK

Stačilo málo a Dušan Vitázek by místo zpívání a tancování v divadle jezdil po horách v červené bundě na sněžném skútru. Oblíbený herec Městského divadla chtěl být totiž v životě vším možným, jen herectví ho nenapadlo. „To, že jsem u divadla, je zázrak, vlastně sám nechápu, jak jsem se k němu dostal,“ usmívá se. Předtím, než zkusil štěstí u přijímací komise na JAMU, byl v di-

dobře. „Profesor mi u zkoušek řekl, že bych jako budoucí operní zpěvák nemohl o víkendech chodit s klukama na čundry a zpívat u táboráku. Tak jsem poděkoval a odešel,“ popisuje své zklamání. Nakonec je však Vitázek hercem možná právě dí-

V OSLNĚNÍ

vadle všehovšudy třikrát. „Jednou nás učitelka slovenštiny vzala na muzikál Evangelium o Marii. Ten mě ale zřejmě nezaujal, protože si na něj moc nepamatuju,“ vzpomíná. Trochu překvapivě mladého studenta obchodní akademie zaujala až Verdiho opera La Traviata. „Z toho jsem byl úplně u vytržení,“ říká nadšeně. „Pak jsme byli ještě s kamarády na nějaké komedii na Malé scéně Národního divadla v Bratislavě a potom už jsem šel vlastně na přijímačky na herectví,“ dodává s hlasitým smíchem, který je pro něj charakteristický. Tak rychle to však ve skutečnosti nešlo, předtím ještě Vitázek zkusil přijímačky na konzervatoři. „Chtěl jsem umět zpívat hezky jako kluci v opeře, a tak jsem svoji učitelku na základní škole požádal, zda „ma naučí triasť hlasom.“ Ta mě za tenhle výraz málem profackovala, ale učit zpívat mě začala,“ vzpomíná. U přijímacích zkoušek na konzervatoři to však pro mladého Dušana nedopadlo

V muzikálu Jánošík,
režie: Stano Slovák

ky čundrům a táborákům. „Muzikálovou školu“ mu totiž doporučily právě kamarádky z Brna, kterým zpíval s kytarou u ohně. „Tolik do mě hučely a tlačily mě do toho, až jsem to zkusil,“ říká herec.

Dušan Vitázek pochází ze slovenského Trenčína. Po základní škole začal studovat osmileté sportovní gymnázium, kde se věnoval plavání a kanoistice. Po čtyřech letech však svoje sportovní úsilí vzdal a odešel na obchodní akademii. „Na vrcholový sport musí mít člověk stavěné tělo. Jinak je to jen velké trápení. Věděl jsem, že nejlepším sportovcem nebudu, a tak jsem toho včas nechal,“ vysvětluje důvody, proč změnil školu. Ale dobře neudělal. „Byl to ale šílený omyl. Po dvou letech jsem zjistil, že absolutně nevím, co na obchodce dělám. Byla to vážně katastrofa.“ Po maturitě tedy Vitázek vůbec netušil, co by mohl v životě dělat. Chvilku pracoval u známého v obchodě s cyklistickými koly a s loveckými a rybářskými potřebami. „Spíš mě to ale táhlo do hor, lákala mě horská služba,“ vzpomíná. Jeho situaci nakonec vyřešil povolávací rozkaz na vojnu. „Nesnažil jsem se sehnat si modrou knížku. Přišlo mi normální tam jít,“ říká s hořkým úsměvem. „Byla to však obrovská deziluze. Znáte Černé barony nebo Tankový prapor? Přesně tak to tam vypadalo, jen to vůbec nebyla legrace. Vojna mě připravila o veškeré iluze o nějakém státě, systému, příslušnosti. Bylo to, jako by mě zavřeli do vězení, i když jsem nic neudělal,“ líčí rok svého života herec. Svůj vzdor dal najevo originálně. Přestal na vojně mluvit. „Byla to sranda, nikdo nevěděl, co si o mně má myslet. Polovina vojáků se mě bála a druhá polovina si mě vážila,“ směje se. Jinak byl však dost aktivní, protože jako zamilovaný kluk chtěl mít co nejvíc vycházek. Jak to tak ale bývá, vztah se mu rozpadl. A tak vycházky začal trávit v horách. Tam také dostal konkrétní obrysy jeho dávný sen o horské službě. „Byl jsem se zeptat na ústředí, co mám udělat pro to, aby mě vzali, ale skoro se mi vysmáli. Neměli peníze ani

**S Pavlou Vitázkovou
v muzikálu Jánošík,
režie: Stano Slovák**

na to, aby doškolili ty, co už tam měli, natož aby brali nové členy,“ vzpomíná.

Po vojně tedy zkusil přijímačky na Janáčkovu akademii, obor muzikálové herectví. Zadařilo se napoprvé a Vitázek se odstěhoval do Brna. Velká změna to pro Slováka nebyla. „Brno jsem měl vždycky rád, sálala z něj pohoda. Jezdval jsem přes něj na tábory do jižních Čech. Proto jsem ho měl spojené s prázdninami, volnem a cestováním,“ vysvětluje. A kde je dnes slovenský rodák doma? „Když to přezenu, tak nepatřím nikam,“ odpovídá. „Dřív jsem asi býval patriot, ale vyléčila mě z toho vojna. Doma mám s Pavlínkou,“ vzpomíná svou manželku Pavlu Vitázkovou, takéž herečku Městského divadla. Když přijde řeč na domov, světuje se Vitázek se svým snem odjet někam do přírody. Třeba do Kanady ke koním. „Nemám z ničeho strach, až budu chtít jednou odejít, tak prostě odejdu.“ Může však taková svobodná rozhodnutí dělat ženatý muž? „S tím to přece nesouvisí. Tím, že jsme se s Pavlínkou vzali, jsme se postavili jeden za druhého. Stojíme při sobě. Když bude mít jeden z nás nějakou touhu, tak to přece musí udělat. I kdybych byl dva roky v Kanadě, tak Pavlínka bude mo-

**S Michalem Isteníkem
v komedii Tři mušketýři,
režie: Hana Burešová**

*V muzikálu Evita,
režie:
Stanislav Moša*

je žena a na mém vztahu k ní se nic nezmění.“ Při svém vyprávění Dušan Vítězek často zmiňuje svobodu. Je pro něj nejdůležitější hodnotou? „Asi to tak bude,“ přemýšlí. Svě zamyšlení stočí i na svůj vztah. „Ne nablíbla svoboda, že si můžu dělat, co chci, ale svoboda toho, že můžeme být spolu.“ S cestováním je spojen ještě další Vítězkův sen, a to zkusit si muzikál na některém ze světových pódií. Při studii na JAMU se dokonce intenzivně učil francouzštinu, aby mohl zkusit štěstí v zemi galského kohouta. Angažmá v Městském divadle mu však nedovolilo dotáhnout toto přání do konce. „Této představy jsem se ještě nevzdal. Ještě pořád mám přeče čas. Určitě půjdu na nějaký konkurz do Londýna. Chci k tomu přičuchnout, zkusit si na vlastní kůži to, o čem jsme kdysi na škole snili,“ říká odhodlaně. Bydlet v nějaké světové muzikálové metropoli by však nechtěl. „Žít ve velkém městě bych nikdy nedokázal. Proto se mi líbí, co Městské divadlo dělá v Brně. Ředitel Moša tu vytvořil úžasnou ‚bublinu,‘ ve které můžeme dělat úžasné světové věci. A to i snadněji než některé ‚metropole,‘ které ani neví, kde Brno leží. Navíc, těžko bych hledal na

světě místo, kde můžu v neděli ráno jít na houby, obědovat na koňském ranči a odpoledne si zajet na kole do divadla a tam si zazpívat třeba Ježíše pro sedm set lidí. Do toho tu potkávám lidi, kteří tvoří v Londýně nebo na Broadwayi. O tom se mi na škole ani nesnilo. Připadalo mi to jako potkat někoho, kdo se procházel po Měsíci,“ říká.

K nejvýraznějším rolím mladého herce patří Berger z muzikálu Hair (Vlasy) a Ježíš z Jesus Christ Superstar. Za toho prvního získal Vítězek v roce 2004 Cenu Thálie. „Dušan byl bezesporu nejpříjemnějším překvapením brněnské inscenace proslulého muzikálu. Jeho výkon je hybnou silou celého představení. Opírá se o umělcův mladistvý elán, bohatství jeho výrazových prostředků a současně i o velmi dobré zvládnutí pěveckého partu,“ okomentovala Vítězkův výkon porota. Pro Hair má Vítězek slabost i z jiných důvodů než jen kvůli ocenění. Hrál totiž hned ve třech různých verzích slavného muzikálu a spojuje si s ním svoje divadelní začátky. „Poprvé jsem ve Vlasech hrál na Nové scéně v Bratislavě. Bylo to čtyři roky po vojně, od které jsem se nestříhal, a tak jsem měl hřívu tak akorát,“ směje se. Při zkoušení bratislavské verze poznal většinu lidí, se kterými pak spolupracoval i v Brně. „Do toho jsme ještě hráli Vlasy i na JAMU. Dělal jsem je tedy na třech frontách, všude úplně jinak a dokonce ve třech jazycích - česky, slovensky a anglicky. Bylo to období nabitě emocemi, které mám spojené s ukončením školy a potkáváním nových a úžasných lidí. Všechno si to pořád nesu s sebou.“ V Městském divadle Brno se muzikál Hair inscenoval podle filmového scénáře Miloše Formana, který divadelní verzi obohatil o silný příběh. Z toho byl Vítězek přímo nadšený. „To se ještě na světě nikomu nepovedlo a už asi ani nepovede. Navíc jsme tímto představením otevřeli novou hudební scénu. Zkrátka, byl to tak naplněný čas, že ještě doteď přetéká. Jsem šťastný, že jsem toho mohl být součástí,“ říká nadšeně.

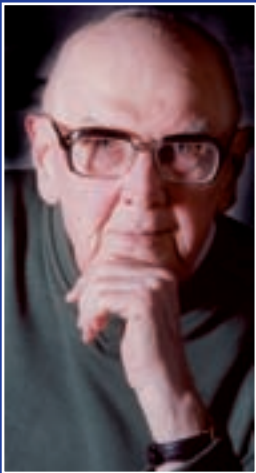
Bára Rácová, Foto: jeř Kratochvíl

*S Alenu Antalovou
v komedii Tři mušketýři,
režie: Hana Burešová*

HEREC INTELEKTUÁLNÍ NOBLESY

V polovině dubna t. r. se brněnská kulturní veřejnost rozloučila s vynikajícím českým divadelním, rozhlasovým, filmovým i televizním hercem, režisérem a oblíbeným, leč přísným profesorem dramatické konzervatoře a zejména JAMU

Rudolfem Krátkým (1919 – 2009), brněnským rodákem, jenž odešel ve věku nedožitých devadesáti let. Většinu své dlouhé umělecké dráhy věnoval Národnímu, resp. Zemskému nebo Státnímu divadlu v Brně, kde nepřetržitě působil v letech 1944 – 1991. Řečeno slovy Viktora Kudělky: „R. Krátký je herec převážně racionálního založení, bdělého uměleckého svědomí a nepolevující houževnatosti.

Své postavy vytváří v přísné sebekázni, přemýšlivě, s důrazem na jejich myšlenkové jádro.“ Na jevišti se tento noblesní muž urostlého zjevu, melodického hlasu a vzorné dikce objevoval ještě dlouho po svém oficiálním přechodu na odpočinek: jeho vůbec poslední rolí byl r. 2003 nehybně důstojný Hlavní krupíér v Kaločově drammatizaci Dostojevského prózy *Hráč*; magicky znějícími francouzskými pokyny vládl ruletě kasina, k níž se jako múry ke světlu překotně slétali hazardní sázející. Namísto suše výčtového chronologického medailonku chceme nyní památku onoho doyna brněnské Thálie ucítit alespoň letmou připomínkou čtyř kreací, které až po svých pětasedmdesátinách jako host vytvořil právě v Městském divadle Brno.

Poprvé jsme zde R. Krátkého viděli ve vynikající inscenaci *Alžběty Anglické* od rakouského meziválečného dramatika Ferdinanda Brucknera, kde v pojetí Zdeňka Černína (1995) exceloval v titulní roli někdejší pedagogova posluchačka Zdena Herfortová. Jaroslava Suchomelová si povšimla, že podobným nadhledem se záblesky humoru, jakým ona vylehčila chvílemi nehezku až smšnou panovnici, dokázal s jemným náznakem odstupu k vlastnímu postavení i jednání vybatvit svého Lorda Cecilia právě také R. Krátký. „Rozhoduje a konstatuje jako vysoký státní úředník, a jako zkušený a moudrý člověk si o tom myslí své. Obě roviny se prolínají a tato dvojakost i jednota činí postavu Cecilia po duchu nejbližším partnerem královny.“

Ani v dalších režii Zdeněk Černín na obdivuhodně disponovaného, osmdesátce se blížícího seniora našťásti nezapomínal. V úspěšném nastudování *Shafferova Amadea* (1997) s klíčovými figurami Dvořákova či Havelkova Salieriho a Vojtkova Mozarta mu svěřil o poznání menší part prefekta cí-

sašské knihovny Barona van Swieten. Hned dva úkoly v titulech bezprostředně po sobě následujících pak čekaly jubilanta na sklonku r. 1999. Jeho posledním účinkováním na jevišti MdB byla proslulá postava statného výměnkáře a rozvázného starostova otce dědečka Dubského se slavným monologem o jízdě se dvěma monarchy, v níž zprvu záskokově alternoval Pavel Kunert. Viktor Kudělka posléze konstatoval: „Oba si získali diváky ztělesněním podivuhodného stáří, napůl líbezného, napůl komického, které všemu navzdory neztrácí chuť do života a svůj nepolevující elán dovede spojovat s láskyplným zájmem o druhé.“

Na závěr jsme úmyslně ponechali kreaci, v níž R. Krátký oslavil osmdesátiny a za níž byl nominován na Cenu Thálie 1999, totiž roli dábla Wolanda. Režisér Zdeněk Černín zpracoval mnohovrstevnatý, filozofický i esteticky velmi náročný román Michaila Afanasjeviče Bulgakova *Mistr a Markétka* do vlastního promyšleného scénáře. Se svým inscenátorským týmem (ústřední dvojici ztělesnili Viktor Skála a Alena Antalová) zachoval a do specifických jevištních prostředků synteticky přetavil jeho fantaskní metaforičnost. V obsahové koncizní, scénicky kompaktní a působivé podobě v něm dokázal do hlediště přenést především spisovatelův hold sebeobětavému citu a poselství milosrdného humanismu. Vedle obou protagonistů byl třetí stě-

VZPOMÍNKA

žejní figurou právě Woland coby konkretizace nadčasového metafyzického principu. Jeho paradoxním úkolem je uvádět záležitosti smrtelníků v soulad a Stvořitelův přirozený řád („všechno dobře dopadne, na tom je založen svět“). Jak sám herec podotkl, podstoupil o naplnění této sofistikované role, kterou otevřeně považoval za vrchol své umělecké kariéry, úporný zápas. Jeho Woland, doprovázený podřízenou, výstředně kostýmovanou čarodějnou skupinou, obešel se bez mefistofelské svůdcovské aktivity i bez prosperovské touhy splatit divější osobní křivdy: nad lidstvem, jehož pustošící války stoicky sledoval na zavěšeném glóbu, se spíše nudil. Zájem černě oděného, distingovaně důstojného, starsověšty šarmantního muže vznosné chůze s hůlkou a bílou šálou, blazeovaného i tvrdě dominantního moudrého rytíře temnot s přirozeným respektem u své pitoreskní družiny, probudil právě Markétčino sebezníčující odhodlání, vymykající se z každodenního egoistického hemžení.

Umělecky i lidsky účtyhodná osobnost prof. Rudolfa Krátkého nás ostatní smrtelníky může už sledovat jen ze zásvetných dálek. V brněnském i celém českém divadelnictví po ní ještě dlouho zůstane nezacelené prázdno, vyplňované snad jen slabnoucí pamětí a blednoucími vzpomínkami.

Vít Závodský

Stalo se! A to prý nás obklopuje krize...
Je to již poněkolkáté,
co brněnská firma
AZ SERVIS, a.s. sídlící na
ulici Kulkově, věnovala
našemu divadlu nový
automobil - tentokrát
ŠKODU SUPERB.
Již patnáct let - každé
tři roky - dva automobily.
Děkujeme a samozřejmě
přejeme, aby se společnosti
AZ servis dařilo i nadále!

Anton Pavlovič Čechov:

TŘI SESTRY

Vrcholné drama jednoho z nejvýznamnějších světových autorů pro divadlo. Na příběhu sester Prozorovových Olgy, Iriny, Máši a jejich bratra Andreje, které osud zavál do malého provinčního městečka, Čechov suggestivně zachycuje období konce 19. století se všemi protiklady. Sestry touží přestěhovat se do Moskvy, kde prožily své dětství. Jejich životní podmínky se však natolik mění, že sourozenci ztrácejí možnost realizovat svoje plány. Bratr Andrej se ožení s měšťáčkou Natašou a postupně se smiřuje se svým bezperspektivním osudem i Olga. Tragicky končí láska Iriny a barona Tuzenbacha, neradostný je Mášín rodinný život. Tyto matné «krásné duše» samy sebe zošklivují drásavou výčitkou, že neumějí užitečně žít. Na jejich stescích a trýznivé bezmocnosti Čechov dokáže umělecky zobrazit nejen celou etapu vývoje ruské společnosti, ale i celou etapu vývoje lidstva. Proto si jeho hra do-

HRAJEME

dnes uchovává svou životnost. Jednoduchý děj, gradující až k napětí blížící se katastrofy, rámci vnitřní konflikty psychologicky propracovaných postav, srážky mezi skutečnými a domnělými hodnotami. Důležitou úlohu hraje lyrizmus. Jednotlivé detaily, výroky i celková atmosféra děje mají úžasný symbolický charakter a dodávají mimořádný zevšeobecňující a nadčasový ráz jedné z nejlépe napsaných her světové divadelní literatury. *Režie:* Stanislav Moša

Hrají: Michal Isteník, Lenka Janíková, Markéta Sedláčková, Ivana Vaňková nebo Vendula Ježková, Svetlana Slováková, Milan Němec, Petr Štěpán, Vojtěch Blahuta, Jaroslav Matějka, Jan Mazák, Jakub Przebinda, Radek Novotný, Pavel Kunert, Eva Jelínková.

Carlo Goldoni:

POPRASK NA LAGUNĚ

Existuje jen málo komedií, které dosahují úrovně tohoto díla. Všechna legrace, zábava či humor, jak kdo chce, se ve všech po tomto autorovi následujících veselohrách odvíjí od toho, jak geniálně to právě on ukázal v této komedii. A možná již ani neexistuje nic zábavnějšího, než tato hra. Roztodivný řetěz roztomilých nevráživostí a svárů, klevet rozdmýchávajících v duších jednoduchých rybářů drama žárlivosti... Rozvášněn-

hlavy, tupí strážci veřejného pořádku... Láska a nenávisť - dvě nádoby se stejným dnem... A přitom svět poctivých, prostých a dobrosrdečných lidíček, jaké známe z každodenního života. A ten nám přináší absurdní, směšné, rozum i smysly provokující situace, kterým nezbývá než se smát, než se vysmát...

Režie: Zdeněk Černín

Hrají: Zdeněk Junák nebo Zdeněk Černín, Irena Konvalinová, Lenka Janíková nebo Tereza Šefrnová, Patrik Bořecký, Martin Havelka, Erik Pardus, Jana Glocová, Veronika Poláčková, Marta Ondráčková, Alan Novotný, Lukáš Hejlík, Jaroslav Záděra, Michal Nevěčný, Zdeněk Kopp.

Daniel Fikejz, Ivan Huvar,
Rino Brezina, Petr Gazdík:

BALADA O LÁSCE (SINGOALLA)

Další původní hudební dílo připravované pro naše divadlo nese v podtitulu jméno ženy - Singoalla se jmenuje žena, archetyp věčné milenký, matky, manželky, tvůrkyně, jejímiž nejvyššími hodnotami je láska a věrnost. Je rovněž lidskou podobou slunce, lesa, větru nebo jara. Mimořádně silné téma pochází ze švédské mytologie. Daniel Fikejz jako skladatel má na svém kontě již přes 100 premiér, mj. dvě i pro Městské divadlo Brno (Jak je důležité mít Filipa a Smutek sluší Elektře), je autorem čtyř muzikálů a dvou baletů, již více než jedno desetiletí spolupracuje se švédskými umělci v Teatr Sörmland v Nyköpingu a odtud zajisté pramení i jeho hluboký zájem o severskou mytologii. Mysticky laděná hudební partitura Balady o lásce, propojující rock, jazz, klasické i etnické prvky a syrové písňové texty, jejichž osobitá lyrika souzní s přírodou a jejími pudovými zákonitostmi, to jsou výrazové prostředky k vykreslení podmanivého příběhu tragické lásky krásné Singoally a vizionářsky smyšlejícího Erlanda kdesi v severním království, v němž vládnou pohanští bohové a kde se mísí rituály starého a nově nastupujícího věku.

Režie: Petr Gazdík

Hrají: Jiří Mach nebo Dušan Vitázek, Johana Gazdíkova nebo Marta Prokopová, Martin Havelka nebo Michal Šebek, Marek Hurák nebo David Žák, Milan Němec nebo Alan Novotný nebo Jakub Uličník, Eva Jedličková nebo Pavla Vitázková, Jana Musilová nebo Zuzana Maurery, Josef Jurásek, Jiří Horký, Květoslava Ondráčková, Zdeněk Junák nebo Ladislav Kolář a další.

ČINOHERNÍ SCÉNA

1.6.	pondělí	A. P. Čechov	A1
19.30		Tři sestry	
2.6.	úterý	A. P. Čechov	C2
19.30		Tři sestry	
3.6.	středa	A. P. Čechov	A3
19.30		Tři sestry	
5.6.	pátek	A. P. Čechov	E5
19.30		Tři sestry	
6.6.	sobota	A. P. Čechov	A6
19.30		Tři sestry	
9.6.	úterý	Carlo Goldoni	
19.30		Poprask na laguně	
10.6.	středa	Carlo Goldoni	
19.30		Poprask na laguně	
11.6.	čtvrtek	A. P. Čechov	C4
19.30		Tři sestry	
12.6.	pátek	A. P. Čechov	C5
19.30		Tři sestry	

DOKOŘÁN PRO HUDEBNÍ DIVADLO - BRNO 2009

13.6.	sobota	Slezské divadlo Opava
16.00		Bratránek z Batávie
14.6.	neděle	Slovácké divadlo Uherské Hradiště
14.00		Adéla ještě nevečeřela
15.6.	pondělí	JAMU Brno - hraje se v divadelním studiu Marta
15.00		Večer tříkrálový aneb co kdo chce
15.6.	pondělí	Stepařská show
18.00		projectWINGS
16.6.	úterý	Badisches Staatstheater Karlsruhe / BRD
17.00		Pimpinone oder Die ungleiche Heirat
17.6.	středa	Mestno gledališče Lublaň / Slovinsko
16.00		Sugar - Nekateri so za vroče
18.6.	čtvrtek	Nová scéna Bratislava / Slovensko
15.00		František z Assisi
18.6.	čtvrtek	Loutkové divadlo Radost - hraje se v LD Radost
18.00		Jak to dělají Andělé aneb Stvoření světa
19.6.	pátek	Těšínské divadlo / Scena Polska
15.00		Viva Verdi
20.6.	sobota	Východočeské divadlo Pardubice
15.00		Chicago

21.6.	neděle	A. P. Čechov	D
19.30		Tři sestry	
22.6.	pondělí	A. P. Čechov	AB1
19.30		Tři sestry	
23.6.	úterý	A. P. Čechov	A2
19.30		Tři sestry	
24.6.	středa	A. P. Čechov	AB3
19.30		Tři sestry	
25.6.	čtvrtek	A. P. Čechov	AB4
19.30		Tři sestry	
26.6.	pátek	A. P. Čechov	AB5
19.30		Tři sestry	
27.6.	sobota	A. P. Čechov	AB6
19.30		Tři sestry	
28.6.	neděle	A. P. Čechov	E7
19.30		Tři sestry	
29.6.	pondělí	A. P. Čechov	E2
19.30		Tři sestry	
30.6.	úterý	A. P. Čechov	AB2
19.30		Tři sestry	

HUDEBNÍ SCÉNA

5.6.	pátek	D. Fikejz, I. Huvar, R. Brezina, P. Gazdík	A1
14.00		Balada o lásce (Singoalla)	
6.6.	sobota	D. Fikejz, I. Huvar, R. Brezina, P. Gazdík	C2
19.30		Balada o lásce (Singoalla)	premiéra, P
7.6.	neděle	D. Fikejz, I. Huvar, R. Brezina, P. Gazdík	A3
19.30		Balada o lásce (Singoalla)	D/E7
8.6.	pondělí	D. Fikejz, I. Huvar, R. Brezina, P. Gazdík	E5
19.30		Balada o lásce (Singoalla)	A1/AB1
9.6.	úterý	D. Fikejz, I. Huvar, R. Brezina, P. Gazdík	A6
19.30		Balada o lásce (Singoalla)	A2/AB2
10.6.	středa	D. Fikejz, I. Huvar, R. Brezina, P. Gazdík	
19.30		Balada o lásce (Singoalla)	A3/AB3
11.6.	čtvrtek	D. Fikejz, I. Huvar, R. Brezina, P. Gazdík	
19.30		Balada o lásce (Singoalla)	A4/AB4
12.6.	pátek	D. Fikejz, I. Huvar, R. Brezina, P. Gazdík	
19.30		Balada o lásce (Singoalla)	A5/AB5

DOKOŘÁN PRO HUDEBNÍ DIVADLO - BRNO 2009

13.6.	sobota	Městské divadlo Brno	A6/AB6
19.30		Balada o lásce (Singoalla)	
14.6.	neděle	Opera Swing Quartet Karlsruhe / BRD	
17.00		Mischen: is possible - Dvorana divadla	
14.6.	neděle	Národní divadlo Moravskoslezské Ostrava	
20.00		Podskalák	
15.6.	pondělí	Hudební divadlo Karlin	
20.00		Cardasová princezna	
16.6.	úterý	Německo-srbské lidové divadlo Budyšin / BRD	
14.00		Die Zauberflöte - hraje se v LD Radost	
16.6.	úterý	Divadlo Andreja Bagara Nitra / Slovensko	
20.00		Modrá ruža	
17.6.	středa	Mazowiecki teatr muzyczny Operetka Varšava / Polsko	
20.00		Hrabina Marica	
18.6.	čtvrtek	Městské divadlo Mladá Boleslav	
20.00		Muži v ofsidu	
19.6.	pátek	Divadlo J. K. Tyla / Plzeň	
20.00		Rek Zorba	
20.6.	sobota	Městské divadlo Brno	
20.00		Evita	

21.6.	neděle	A. L. Webber, T. Rice	
19.30		Evita	
23.6.	úterý	D. Fikejz, I. Huvar, R. Brezina, P. Gazdík	C2/E2
19.30		Balada o lásce (Singoalla)	
24.6.	středa	D. Fikejz, I. Huvar, R. Brezina, P. Gazdík	
19.30		Balada o lásce (Singoalla)	zakoupeno
25.6.	čtvrtek	Koncertní představení	
11.00		Fantasy Musical Gala	
25.6.	čtvrtek	D. Fikejz, I. Huvar, R. Brezina, P. Gazdík	C4
19.30		Balada o lásce (Singoalla)	
26.6.	pátek	D. Fikejz, I. Huvar, R. Brezina, P. Gazdík	C5/E5
19.30		Balada o lásce (Singoalla)	
27.6.	sobota	Koncertní představení	zakoupeno
20.00		Fantasy Musical Gala	
29.6.	pondělí	Alain Boublil, Claude-Michel Schönberg	
19.30		Les Misérables (Bidníci)	
30.6.	úterý	Alain Boublil, Claude-Michel Schönberg	
19.30		Les Misérables (Bidníci)	

Zájezdy: 5. června hostuje MdB s muzikálem Cikáni jdou do nebe v Kroměříži, 8. 6. s komedií Charleyova teta v Novém Jičíně, 9. 6. s komedií Charleyova teta v Nitře a 10. 6. s komedií Charleyova teta ve Zvolenu.

ZÁŘÍ

ČINOHERNÍ SCÉNA

10.9.	čtvrtek	Thomas Bernhard	předpremiéra, A4
19.30		Síla zvyku	
11.9.	pátek	Thomas Bernhard	veřejná generálka
14.00		Síla zvyku	
11.9.	pátek	Thomas Bernhard	předpremiéra, C5
19.30		Síla zvyku	
12.9.	sobota	Thomas Bernhard	premiéra, P
19.30		Síla zvyku	
13.9.	neděle	Thomas Bernhard	premiéra
19.30		Síla zvyku	
14.9.	pondělí	Thomas Bernhard	A1
19.30		Síla zvyku	
15.9.	úterý	Thomas Bernhard	A2
19.30		Síla zvyku	
16.9.	středa	Eduardo Rovner	R2009
19.30		Vrátila se jednou v noci	
17.9.	čtvrtek	Eduardo Rovner	X2009
19.30		Vrátila se jednou v noci	
18.9.	pátek	Eduardo Rovner	
19.30		Vrátila se jednou v noci	
19.9.	sobota	Thomas Bernhard	A6
19.30		Síla zvyku	
20.9.	neděle	Thomas Bernhard	D
19.30		Síla zvyku	
21.9.	pondělí	Jiří Šimáček, Zdenek Plachý	Z2009
19.30		Deník krále	
22.9.	úterý	Jiří Šimáček, Zdenek Plachý	T2009
19.30		Deník krále	
23.9.	středa	Thomas Bernhard	A3
19.30		Síla zvyku	
24.9.	čtvrtek	Thomas Bernhard	AB4
19.30		Síla zvyku	
25.9.	pátek	Thomas Bernhard	AB5
19.30		Síla zvyku	
26.9.	sobota	Brandon Thomas	
19.30		Charleyova teta	
27.9.	neděle	Brandon Thomas	
19.30		Charleyova teta	
28.9.	pondělí	Brandon Thomas	
18.00		Charleyova teta	
29.9.	úterý	Brandon Thomas	M2009
19.30		Charleyova teta	

HUDEBNÍ SCÉNA

4.9.	pátek	S. Slovák, J. Šotkovský, P. Štěpán, K. Cón	zakoupeno
18.30		Sněhurka a 7 trpaslíků	
5.9.	sobota	S. Slovák, J. Šotkovský, P. Štěpán, K. Cón	
14.00		Sněhurka a 7 trpaslíků	
5.9.	sobota	S. Slovák, J. Šotkovský, P. Štěpán, K. Cón	
18.00		Sněhurka a 7 trpaslíků	
8.9.	úterý	Alain Boublil, Claude-Michel Schönberg	
19.30		Les Misérables (Bidníci)	
9.9.	středa	Alain Boublil, Claude-Michel Schönberg	PP1
18.00		Les Misérables (Bidníci)	
10.9.	čtvrtek	Alain Boublil, Claude-Michel Schönberg	PPP/P18
18.00		Les Misérables (Bidníci)	
11.9.	pátek	Alain Boublil, Claude-Michel Schönberg	
19.30		Les Misérables (Bidníci)	
12.9.	sobota	Alain Boublil, Claude-Michel Schönberg	
19.30		Les Misérables (Bidníci)	
13.9.	neděle	Alain Boublil, Claude-Michel Schönberg	
19.30		Les Misérables (Bidníci)	
16.9.	středa	J. Doga, E. Loteanu	
19.30		Cikáni jdou do nebe	
17.9.	čtvrtek	J. Doga, E. Loteanu	
19.30		Cikáni jdou do nebe	
18.9.	pátek	J. Doga, E. Loteanu	
19.30		Cikáni jdou do nebe	
21.9.	pondělí	Zdenek Merta, Stanislav Moša	zakoupeno
19.00		Svět plný andělů	

**Erik Pardus
a Zdena Herfortová
v komedii
Vrátila se jednou v noci,
režie: Emil Horváth**

Zájezdy: 16., 17., 18. a 19. září hostuje MdB s muzikálem Jesus Christ Superstar v Košicích, 19. září s Muzikály z Broadwaye v Krnově a 30. září s muzikálem Cikáni jdou do nebe v České Třebové.

A. L. Webber, T. Rice: **EVITA**

Po světovém úspěchu muzikálu *Jesus Christ Superstar* se oba autoři pustili do muzikálového zpracování životního osudu významné osobnosti novodobých dějin, Evy Perón. Evita je manželkou diktátora Juana Peróna, první dáma Argentiny v letech 1946–1953 a obdivovaná da-
vy. Proti Evě a Perónovi stojí cynický levíčák Che (Che Guevara) jako chór o jednom hlasu, jehož extravagantní dramatickou podobu vytvořil režisér světové premiéry v Prince Edward Theatre v Londýně roku 1978 Američan Harold Prince.

HRAJEME

Tento muzikál úspěšně používá dva hudební styly – soft-rock, příjemně ozvláštěný španělskými prvky a ten mistrně spojuje s dramaticky odlišným moderním hudebním jazykem. Po dílech *Jesus Christ Superstar* a *Josef* a jeho úžasný pestrobarevný plášť (obojí v režii Stanislava Moši) uvedeme na Hudební scéně také *Evitu* opět v překladu Michaela Prostějovského jako v pořadí již třetí dílo této snad nejspěšnější světové autorské muzikálové dvojice.

Režie: Pavel Fieber

Účinkují: Radka Coufalová nebo Hana Holišová, Ján Jackuliak nebo Dušan Vítězek, Igor Ondříček nebo Karel Škarka, Robert Jícha nebo Jiří Mach nebo Radek Novotný a další.

FANTASY MUSICAL GALA

Koncertní představení

Muzikály z Broadwaye zahrnuje hity z více jak patnácti nejznámějších světových muzikálů vzniklých v období od druhé poloviny padesátých let po léta devadesátá. Padesátá léta jsou zastoupena muzikály *My Fair Lady* a *West Side Story*. Mezi kultovními díly let šedesátých nechybí *Hair*, *Cabaret*, či *Hello, Dolly!* Sedmdesátá a osmdesátá léta reprezentují především muzikály *Jesus Christ Superstar*, *Evita*, *Cats*, *The Phantom of the Opera*, díla *Les Misérables* a *Miss Saigon*, *Chicago* a *A Chorus Line*. Devadesátá léta jsou pak zastoupena muzikálem *Jekyll&Hyde*. Jako přídavek koncertu bývá uváděn *Godspell* (I Am With You) z původního českého muzikálu Z. Merty a S. Moši *Svět plný andělů*. Koncertní představení z broadwayských muzikálů je plně kostymované a kromě sólistů se v něm představí také zpívající a tančící company. V koncertu jsou uváděny písně v originální anglické verzi a jsou doprovázeny filmovými nebo fotografickými projekcemi. Koncertní předsta-

vení *Muzikály z Broadwaye* slaví od své premiéry úspěchy nejen na domácí scéně, ale také v Evropě. Městské divadlo Brno se jím prezentovalo v Belgii, Dánsku, Chorvatsku, Lucembursku, Německu, Nizozemsku, Portugalsku, Rakousku, Slovensku, Slovinsku, Španělsku a Švýcarsku.

Režie: Stanislav Moša

Účinkují: Johana Gazdíkova, Hana Holišová, Petr Gazdík, Lukáš Vlček a další.

Spoluúčinkuje sbor, balet a orchestr Městského divadla Brno.

Alain Boublil, Claude-Michel Schönberg

LES MISÉRABLES (BÍDNÍCI)

Tento muzikál byl k dnešnímu dni uveden ve více než padesáti světových metropolích: od pařížské premiéry v Palais des Sports v roce 1980 (v režii Roberta Hosseina) přes, pro dílo zlomovou, premiéru v Londýně v Barbican Arts Centre v roce 1985 (v režii Trevora Nunn a Johna Cairda) a na Broadwayi v roce 1987, kde byl nominován na dvanáct cen Tony za nejlepší muzikál, hudbu, libreto etc., ale i Tokio, Budapešť, Reykjavík, Oslo, Melbourne, Vancouver, Vídeň, Madrid, Stockholm, Prahu (1992), Singapur, Tallinn či Bělehrad. Jeho proslulost a oblibu u nejširších vrstev publika má v nejlepším smyslu na svědomí známý britský producent Cameron Mackintosh, který objevil jeho bohatou muzikalitu, emocionalitu a literární kvalitu a nechal je přeložit do angličtiny a znovu zinstrumentovat. Příběh o uprchlém galejníkovi Jeanu Valjeanovi, který vychází z Hugova slavného stejnojmenného románu (1862), našel naprosto adekvátní zpracování v jevištním ztvárnění, v němž se mistrně prolínají příběhy hlavního hrdiny, jeho neúnavného pronásledovatele, policejního komisaře Javerta, malé osiřelé Cosetty, která najde domov a posléze i lásku studenta Mariá, zvrhle komické dvojice majitelů hospody Thénardiérových, kteří přežívají za všech režimů... To vše na pozadí bouřlivé doby, kdy v červenci 1830 v Paříži vyrostou barikády revoluce, již se mnozí hrdinové děje také účastní. Davové scény se střídají s intimními, láska s nenávisť a boj s nadějí v lepší svět.

Režie: Stanislav Moša

Účinkují: Petr Gazdík nebo Jan Ježek, Igor Ondříček nebo Petr Štěpán nebo Lukáš Vlček, Markéta Sedláčková nebo Lenka Janíková nebo Hana Fialová, Jan Mazák nebo Tomáš Sagher, Radka Coufalová nebo Marta Prokopová, Jakub Uličník nebo Dušan Vítězek nebo Tomáš Novotný, Johana Gazdíkova nebo Hana Holišová a další.

trně nemá možnost SAD pravidelně sledovat, zalistujeme tímto poměrně obsáhlým, odborně kompetentním zhodnocením zde. Alespoň enumerativně si povšimněme, jak je tu – po mimořádně úspěšném „hvězdném“ roku 2007 – zaznamenán právě umělecký přínos MdB, aniž bychom ovšem bagatelizovali souběžné výsledky dalších scén Brna (ND, Divadlo Husa na provázku, HaDivadlo, Divadlo U stolu, Divadlo Polárka, Ensemble Opera Diversa) a jižní Moravy (Městské divadlo Zlín, Slovácké divadlo Uherské Hradiště), resp. brněnských tvůrců v souborech jiných měst nebo namátkou i bývalých členů MdB.

Jak známo, všechny „zlaté medaile“ zůstaly (na rozdíl od minulých let) v Praze. V kategorii „Nejlepší inscenace roku 2008“ – stejně jako ve zmíněné anketě DN – čtyři kritiky prvořadě zaujala inscenace Tři mušketýři, a to s telegrafickým, nadto nejednou redakčně kráceným, argumentačně obdobným pochvalným hodnocením, např.: „promyšlené ozvláštňující střihové prolínání“, „propojení vkusné zábavnosti s nostalgickou oslavou obětavého hrdinství a věrného přátelství“ atp. Relativně nejvýraznějšího „zviditelnění“ se dočkal v oddíle „Mužský herecký výkon roku 2008“ se šesti hlasy Jan Mazák, a to za roli Jakuba Demla v Derflerově dramatičce a režii prózy Zapomenuté světle v Divadle U stolu. Pro ilustraci ocitujeme – opět bez uvedení konkrétních jmen – superlativní charakteristiky: „Jedinečně vyhraná trest' spisovatelových (vyprávěčových) nočních můr, tužeb, hříšných myšlenek, vnitřních zápasů, svědectví chvalyhodné živočišnosti překračující celibátní relikty katolického duchovenstva“; „Zvládá lítostivě, sebestředně polohy bez špetky sentimentality, histriónské výlevy a výpady bez hysterie. Je výsměšný, hněvivý, ale i ztišený a smířený, podle smyslu“; „Bohatou výrazovou škálou měnil civilně ztišený projev do polohy sarkastické chuchtoty, cholerických vulgárních výpadů nebo erotických představ, stejně jako do zjiřřených jobovských výčitek, zoufalé předsmrtné trýzně i katarzního vyznání pokory vůči krajíně domova a věčnosti.“ Za kreace v DUS (Wieselův Šamhorodský proces) jsou uváděni Ladislav Kolář a Viktor Skála (jmenováním rovněž s rolí Dysarta v Shafferově Equovi). U obdobné kategorie ženské vzbudila pozornost Zdena Herfortová coby Fanny z Rovnerova dramatu Vrátila se jednou v noci.

V prestižním žebříčku „Divadlo roku 2008“ obdrželo MdB dva hlasy: „Uměleckými výsledky a profesionalitou o generaci předbíhá ostatní česká divadla“; „Ocenění zaslouží vytrvalá a cílevědomá pracovitost tří zčásti autonomních těles se špičkovými inscenacemi.“ V MdB výrazně uspělo také několik výtvarníků – David Marek i autorka kostýmů Samiha Malehová (Tři mušketýři), Pavel Borák (Večer tříkrálový aneb Cokoli chcete) a šéf výpravy Jaroslav Milfajt (Sněhurka a sedm trpaslíků). V kategorii „Hudba roku 2008“ dostal dva hlasy Zdenek Merta za partituru původního muzikálu Stanislava Moši Peklo („V pátém společném opusu zúročil bohaté zkušenosti z pomezí artistní rockové opery a muzikálu“) a jeden Karel Cón za skladatelský podíl na Sněhurce a sedmi trpaslících. V oddíle „Talent roku 2008“ vedle interpreta Vojtěcha Blahuty hned tři respondenty upoutal Michal Istenik (zmíněný i v mužské herecké kategorii) „jakožto ztělesnitel rytíře d'Artagnana a rovněž představitel řady dalších rolí v brněnském souboru Burantear“.

Jak z tohoto možná poněkud suchopárného přehledu vyplývá, za slouženě zviditelňující úspěchy Městského divadla Brno v několika odborných anketách celostátního rozměru občasně paušalizující soudy o údajné „bulvárnosti“ jeho repertoárové nabídky rozhodně nepotvrzují.

Vít Závodský

KŘÍDLA 2008/2009

Nejpopulárnější inscenace sezony (zaškrtněte)

Alexandre Dumas st., Hana Burešová, Štěpán Otčenášek: **Tři mušketýři**
Zdenek Merta, Stanislav Moša: **Božská komedie - Peklo**

Yasmina Reza: **Kumšt**

S. Slovák, J. Sotkovský, P. Štěpán a K. Cón: **Sněhurka a sedm trpaslíků**

William Shakespeare: **Večer tříkrálový**

Claude-Michel Schönberg, Alain Boublil: **Bidníci**

Tennessee Williams: **Kočka na rozpalené plechové střeše**

Andrew Lloyd Webber, Tim Rice: **Evita**

Daniel Fikejz, Ivan Huvár, Rím Brezina: **Severská epopej (Singoalla)**

Anton Pavlovič Čechov: **Tři sestry**

Nejvýraznější tvůrčí počín

(dramaturgie, scéna, kostýmy, scénická hudba, choreografie, rekvizity, masky, vlásenky, plakát, program atp.)

Nejpopulárnější herec sezony

Nejpopulárnější herečka sezony

Na druhé straně anketního listku vyplíte své jméno a adresu

Zde, prosím, vyplňte následující údaje:

Jméno:

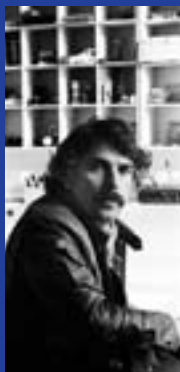
Adresa:

e-mail:

Anketní lístek

zašlete na adresu divadla nebo vhodíte,
prosíme, do anketní schránky
u pokladny divadla nejpozději
do 30. 11. 2009.

Městské divadlo Brno,
Lidická 16, 602 00 Brno
komerční odd.: +420 533 316 410

Autor plakátu inscenace hry KEAN IV., akademický architekt, grafik a malíř Dušan Ždímal, v květnu 2009 zemřel uprostřed tvůrčí práce ve svém ateliéru.

NEPŘEHLÉDNĚTE!

19. 06. 2009

**– Závěrečný koncert absolventů
dirigentských kurzů Jiřího Petrdlíka.**
Dvorana MdB, 18:00 hod.

- O. Nedbal: Vinobraní – předehra,
Polská krev – předehra,
- Fr. Hervé: Mam'zelle Nitouche – předehra
- Fr. von Suppé: Krásná Galathea – předehra
- J. Strauss: Cikánský baron – předehra
- E. Kalmán: Čardášová princezna – předehra
- Hraběnka Marica – předehra

Z muzikálu
Bídníci,
režie: Stanislav Moša

Na závěr sezony si nenechte ujít slavný muzikál
LES MISÉRABLES (BÍDNÍCI)
29. 6. a 30. 6. v 19.30 hodin

EVA JEDLIČKOVÁ

Vždycky jsem mírně záviděl žurnalistům. Vezměme redaktorku Simonu, je jí sympatický (třeba, já nevím...) náš herec Lukáš Vlček, a tak, na rozdíl od fanynek toužebně hledících na pohledného komedianta, ona si muže, kterého obdivuje, pozve na kafe a stráví s ním příjemně odpoledne, ještě o tom napíše, a když pánbůh dá, tak dokonce v bance na účtu... cink cink. Některé novinářky se prý takhle údajně i šťastně vdaly, viz paní Kaplická (to jsem nevybral nejlepší příklad). Nebo třeba Luboš M. chce si vyřešit nějaké otázky, tak si pozve Igora Ondříčka a mohou rozebrat o teorii relativity až třeba po mnohoženství v tradičních islámských společenstvích. Již patnáct let redigují revue Dokořán a tuhle možnost jsem málokdy využil. Tak jsem si řekl dost, a počkal si před divadlem na jednu z nejvzrušivějších dívek našeho souboru Evu Jedličkovou. (Občas se mi v noci zdá, že jdu ráno do koupelny a u zrcadla si upravuje hřívu Salma Hayek, ovšem ouha! ve vaně se válí Quentin Tarantino, ovšem jednu noc změna, místo Salmu y zrcadla stála Eva a ve vaně vlci). Tak jsem kolegyni z divadla pozval na plovárnu (byl to dobrý nápad, mistře Ebene) a zařekl jsem se, že otázku mnohoženství v islámských společenstvích určitě probírat nebudu. Začal jsem nenápadně a žel trochu nudně. Evičko, máte herectví v rodině?

Jefe, musíš na mě zlehka, ale tohle je poměrně jednoduchá otázka, herectví se v našem rodu zatím neprosadilo - jsem průkopníkem. Táta je technického zaměření a soukromě se stará o osobní bezpečnost jednotlivých zákazníků (klientů), takže kdybys potřeboval osobního strážce, víš, na koho se obrátit (nám děvčatům však vždy radil, abychom případného násilníka jednoduše kopy do holeně, posléze do rozkroku, vydlouby mu oči a rychle utekly). Máma je velmi šikovná byrokratka. Ani nevím, jak jsem ke vztahu k Thálii přišla, když to trochu zlehčím ... jako slepý k houslím.

No, housle (herectví) držíš pevně v ruce a slepá nejsi, tak kde přišlo prvotní rozhodnutí utéct ke komediantům? Načarčaná děvčátka stálo před velkým zrcadlem, a dělalo na sebe grimasy?

To ani ne, ale pravda je, že podle mamčinych vzpomínek jsem byla vždy na dětském maškarním plese středem pozornosti, byť jsem nebyla žádný blondatý andílek.

A povedlo se ti to? Myslíš, že jsi dobrá herečka?

To přece sama nejsem schopna posoudit... a vůbec, ty jsi dobrý fotograf?

Já jsem o tom přesvědčen, jinak bych to přece nemohl dělat, i když.. to jsi mne dostala, no, musím si to ještě ujasnit, zatím jsem to také moc nepromyšlel.

Jo? Jo? (znělo trochu sarkasticky) Myslím, že jsou okamžiky, kdy se daří, kdy je člověk spokojený a přesvědčený, že je vše v pořádku, ale pořád lze přece něco zlepšovat. Myslím si, že by měla být v každém člověku určitá dávka nejistoty, ten motivující hybatel, který jediní zintenzivní snahu učit se stále něčemu novému a pracovat na sobě. Nikdy se nám nic nemůže jevit jako stoprocentní jistota. A když ano, pak bych si kladla otázku, zda to není pouhý klam. Nevím.

Jak na sobě pracuješ herec?

Mj. se může mnoho naučit sledováním svých kolegů v branži, já třeba ráda sleduji práci amerického herce Antonia Banderase nebo Dustina Hofmanna. Kromě našich dvou scén navštěvuji i jiná, dle mého soudu také

RODINNÉ STŘÍBRO

dobrá divadla. Chodím i na soukromé hodiny. Nabízí se každému nekonečně mnoho možností.

Co se učí na soukromých hodinách?

Na soukromých hodinách zpěvu?...Já nevím, tak třeba...zpěv.

Jak se učí zpěv?

O mne se díky bohu stará paní Hana Málková, emeritní operní pěvkyně, Ostravačka, která procestovala mj. celou republiku, Evropu (dle tehdejších možností) a nakonec ji získalo Národní divadlo v Brně. Nyní učí terapeutickou metodu, říká se tomu terapie zpěvem, jejíž základní princip je velice obdobný se zákonitostmi pohybové terapie...ale o tom někdy jindy.

Tedy jsem se tedy úplně ztratil...(Eva v jednodílných plavkách je totiž opravdu název)

Na tom není nic nepochopitelného, vyrovnáváme a spojujeme jednotlivé „energie“ (každý pedagog si však da-

V kostýmu z inscenace *Slaměný klobouk*

nou metodu pojmenovává po svém), laicky řečeno: čím těmte trubky, věnujeme se samozřejmě i technickému cvičení hlasivek, natahujeme, uvolňujeme, brousíme a hoblujeme.

A je pěvecká dispozice daná už od dětství, nebo lze hlasivky upravit podle potřeby?

Myslím si, že rozsah je záležitost v podstatě do jisté míry daná, ale hlasivky jsou sval jako každý jiný, a tak se s ním dá pracovat. K tomu účelu jsou cvičení s paní Hanou. To je velmi podobná situace jako při tanci, pokud se začneš flákat, svalstvo zapomene některé z již naučených pohybů a musíš začínat úplně znovu, z toho plyne: zpívat, zpívat a zpívat. Domnívám se, že to, co dělá muzikálového herce atraktivním, nebývá mnohdy záležitostí správné propracované techniky. Ta by ovšem měla být samozřejmostí každého.

Tedy dosti zodpovědná příprava, nechtěla jsi být raději třeba lékařkou?

Já měla sen, chtěla jsem být baletkou vznášející se pod zlatými lustry světových divadelních scén.

No to je ale z deště pod okap!

No vidíš, můj první dívčí životní sen mi našťástí celá rodina rozmluvila, v pokročilejším věku bych prý měla nemocné klouby, velmi „nevděčné“ povolání. No, nakonec jsem ráda, že jsem je poslechl(a), i když přece jen v sobě cítím něco nenaplněného, asi by bylo všechno jinak, život by byl jiný. Jak jinak. Někdy se mi ještě občas zamotá hlava pod křišťalovými lustry. Křižovatky, které rozhodnou, jak se události budou dále vyvíjet...

Co kdybys dostala v divadle padáka... neprodloužili ti smlouvu?

Asi by mě to v první fázi velmi ranilo, ale nakonec bych tuto událost vnímala jako další velkou životní zkušenost a asi by mě nakopla k dalším krokům a rozhodnutím, musela bych prostě jít dál. Fúj... běž do háje s takovými otázkami.

(Evička se odrazila od kraje bazénu a odplavala ode mne hodně daleko, zůstal jsem raději na obrubníku bazénu a koupal si jen nohy, v plavání nejsem žádný přeborník. Za chvíli se mírně zadýchaná vrátila, mokré vlasy a v očích vodu, pů-

sobila jako slzy, tak jsem zvolil otázku, která, jak jsem doufal, potěší)... Co jsi říkala, když ses dozvěděla, že tě režisér obsadil do vděčné role Heleny v muzikálu *Balada o lásce*?

Balada o lásce mne dostala, jedná se o romantický příběh, muž mezi dvěma ženami. Hrají moudrou, hodnou a do jisté míry podváděnou manželku Helenu, hluboce věřící, vychovanou v duchu křesťanství, která stojí proti Singoalle, divoké dívce z „krvavého“ rodu. Dračici, která mého muže zcela okouzlí a zmámí. Je to mj. příběh o boji mezi divokou-pohanskou krví a křesťanským světem. Nakonec co si budeme povídat...dnes velmi aktuální příběh. Už se těšíme na diváky, až se je pokusíme vtáhnout do tohoto krutého a zároveň tak romantického příběhu.

Jaké máš vlastní zkušenosti s muzikálem?

Šťastně...Byla jsem ráda, když mne režisér Stanislav Moša obsadil v legendárním muzikálu Bidníci do role Fantiny. Obrovská studijní výzva, ponořila jsem se do rozsáhlého románu Viktora Huga, podle kterého je muzikál napsán. Fantina je žena s velmi barevným osudem, byť je v muzikálové verzi zachycen jen malý úsek jejího života. Abych pochopila její podstatu, a tu pak přenesla i s jejími dalšími vnitřními dramaty na jeviště, musím znát celou životní zkušenost této ženy. Jde o vzrušující vstup do doby dávno minulé, do doby plné násilí a revolučních myšlenek. Není to ale jenom Fantina, co mi ze současného nejen muzikálového repertoáru, který hraji, dělá radost. Užívám si roli Smrti v muzikálu Malovaná na skle, také šťastná umírám v náručí D'Artagnana (Michala Istenika) jako Konstanc v inscenaci Tři mušketýři. Inscenaci, ve které geniálně využila režisérka Hana Burešová hudbu legendární skupiny Beatles. A nesmírně ráda si oblékám kostým završený skvostným kloboukem v inscenaci Slaměný klobouk, myslím, že jsem v něm sexy. Kluci, přijďte se podívat! Mrzí mne, že už vedení divadla stáhlo z repertoáru Šumaře na střeše.

Zažila jsi někdy v životě nedostatek?

Neustále...nedostatek, to je velmi relativní pojem, ale

S Dušanem Vitázkem v muzikálu *Jánošík*, režie: Stano Slovák

**S Jánem Jackuliakem
a Františkom Lešovským
v muzikálu Cabaret,
režie: Pavel Fieber**

z obecného pohledu zažívám nedostatek neustále... nedostatek lásky, nedostatek humoru, nedostatek pochopení... Ovšem „láska“ i „humor“ jsou velmi obecné pojmy. To bychom měli na dlouhou debatu...

Hrozné, to vše opravdu zažíváš?

No ano, pořád... neustále, ale vrátím se k roli Heleny v Baladě o lásce, ona je vlastně velmi trpící ženou, tiše snáší zničitelnou lásku Erlanda k ďábelské Singoalle. Erlando po Singoalle hoří nenaplněnou touhou. Stále aktuální téma. Každý z nás stále po něčem touží, když to nemůžeme získat, dost nás to trápí, ale někdy se naše touhy naplní a na jedinou třeba zjistíme, že období touhy bylo životnější než samotné naplnění. Vráťím se, když dovoluji, k nedostatku (ekonomickému), zatím jsem ho příliš nepocítila, neměla jsem doposud žádné obrovské výdaje, využívala jsem doposud možnost podnájmů, nosím u sebe vždy dost peněz na to, abych si věci denní potřeby bez problému uhradila. Často si ráda zautracím, ale také umím být šetřivá. Nedávno mi někdo odcizil batoh s osobními věcmi, to člověka rozzlobí, jde o příliš osobní zásah do soukromí, ale tak už to chodí. Nedostatek možná přijde, když se vdám a pořídím si byt či domek, tři děti: holčičku, kluka, holčičku, pak možná přijde i okamžik, kdy budu muset se svým partnerem zatnout zuby.

Pojďme od mamonu k lásce, když si naříkáš na její nedostatek, jak to začalo? (Evička znovu zamířila doprostřed bazénu a mě nechala myšlenkám, jak by bylo prima, kdyby do bazénu ještě pustili červené rybičky a nevalil by sem tam nějaký leknín, docela živě jsem si představoval, jak před Evou, křičící kraulem bazén, kapřici prchají a lekniny se jí omotávají kolem těla).

Nevěřil bys tomu, ale právě před několika dny jsem rekapitulovala svůj vztahový život, čímž myslím mj. školácké lásky i přátelská pouta. A teď vidím, že jsem řadě mužů svými nečiny velmi ublížila. Využívám tedy tento rozhovor k tomu, abych se jim tímto pokorně omluvila za své jednání.

Došlo k dramatům?

Ale to zase našťastí ne, chovala jsem se sice hodně sobecky, ale někdy to jinak nejde, když narazíš na mužskou neodbytnost ... a vůbec, jaké ty máš s tím zkušenosti?

Nedávno jsem byl na Broadwayi na muzikálu Probuzení jara a uvědomil jsem si, jaké je štěstí, když člověk projde pubertou bez ztrát. Nemám moc šťastné zkušenosti. Myslím si ale, že problém je u výchovy, pokud rodiče nevěstípi svému potomku dostatečnou sebedůvěru, sebejistotu, prochází se tím obdobím daleko bolestněji. Dostávala jsi někdy od mužů básničky?

Dostávala a krásné, všechny je mám pečlivě schované, básničky i dopisy. Často se v nich přehrabuji a pročítám je.

Byly dobré, byla by to milá knížka poezie?

No nevím, po většinou to byly jen takové školácké rýmováčky, ale knížka doplněná kresbami začínajících kumštýřů, možná by byla prima. Některé dopisy jsou opravdu skvostné, nádherné zpovědi dospívajících mužů...

Máš nějaké zkušenosti s neodbytnými ctiteli?

Umím říct dost, jsem v takto nepříjemných situacích přímá, věř mi. Osobní život je pro mne velmi svatý, nemám ráda, když někdo zasahuje do mého života, aniž bych jej do něj sama pozvala.

Uvažovala jsi někdy o tom být blondýna a stříhnout si Marilyn Monroe (Suger)?

Proč ne, blond jsem ještě nebyla?

A kdy budeš mít holčičku, kluka, holčičku?

Kdykoli, ale neplánuji...říká se...chceš-li Boha něčím rozčesmat, svěř mu své plány.

Uvědomil jsem si, že už ji musím propustit, aby se mi nerozmáčela, to by principál neměl radost. Vám doporučuji přijít se podívat na Evu do divadla a nebo si pustit film Roberta Rodrigueze „Od soumraku do úsvitu“, tam všude duch této krásné dívky je. Bylo to u bazénu opravdu příjemné setkání, jen jsem si uvědomil, že mne čeká hromada slov, sloviček a náznaků, které mám nahuštěny v magnetofonu, přenést na papír, dát jim formu a nalézt to podstatné. Řada věcí, které jsme probírali, byla jen takové tlacháni, ale být na plovárně s Evou Jedličkovou... komu se to jen tak poštěstí? Možná, Marečku, ale raději přišť zůstanu u fotoaparátu, tobě písmenka jdou snadněji.

Na plovárně s Evou je Kratochvil fotografiami doplnili je Kratochvil a Tino Kratochvil

**S Petrou
Jungmanovou
v koncertním
představení
Muzikály
z Broadwaye,
režie:
Stanislav Moša**

ONDŘEJ DOUBRAVA: NOBLESA „EVITY“ PŮSOBI NA BRNO TÍM SPRÁVNÝM ZPŮSOBEM

Letošní muzikálová sezona se dá bez okolku nazvat obzvláště v mimopražském měřítku „sezónou muzikálů superlativů“. Prakticky ihned po titulu „Les Misérables – Bidníci“, ve zkouškovém období v trvání zhruba pěti týdnů soubor Městského divadla Brno připravil další legendární titul a to „Evitu“ autorské dvojice Andrew Lloyd Webber a Tim Rice.

(Viděno na veřejné generále a premiéře 27. a 28. března, obsazení hlavních rolí bylo totožné).

Svým způsobem touto premiérou v Městském divadle dovršili jednu trilogii důležitou pro historii moderního muzikálu. Ano, všechna tři veřejně provedená díla týmu Lloyd Webber – Rice se stala zásadními milníky a bez nich by se dal jeho nynější vývoj jen těžko předpokládat, vždyť jsou dodnes pro mnoho tvůrců minimálně nepřímou inspirací. Ano, je zde ještě jejich prvotina „The Likes Of Us“, z té ale existuje pouze nová nahrávka z workshopu (testovacího představení) ze Sydmononu, kde má Lloyd Webber své sídlo.

NAPSALI O NÁS

Dočkala se též jednoho mimořádného koncertního provedení. S opravdovou divadelní inscenací tohoto počínu už ale asi počítat nemůžeme. Proto je tu tedy jen trilogie a „Evita“ je jakýmsi jejím vrcholem. Možná by tedy nebylo od věci na Hudební scéně uspořádat malý festival a díla uvést za sebou třeba ve třech dnech.

Díky geniálnímu nápadu libretyisty Tima Rice je životopis Evy Perón originálně vystavěn, čímž se stává zcela přehledným i srozumitelným pro „náhodné“ diváky, kteří si o bývalé první dámě Argentiny, hrdince a téměř světicí národa, nebudou hledat žádné informace předem (můžete si je doplnit v programu), zároveň je v něm hodné věcí příbarvených či smyšlených, ale k prospěchu věci. Pevný dramatický oblouk zde zaštiťuje Che – vypravěč, který nás zasvěceně provede Evitiným osudem, ostatně, byl při všech důležitých událostech. Má ale jednu vadu. K této osobě cítí ne skutečný obdiv s ještě silnější nenávisť. Vše směřuje k vzájemným konfrontacím a závěrečnému valčíku na hřbitově...

Inscenační pojetí německého režiséra a scénografa v jedné osobě Pavla Fiebera je přinejmenším zajímavé a při popisování bude snad vypadat i trochu lákavé. Mimochoodem, jedná se skutečně o jevištní provedení, píseň ze skvělé filmové adaptace Alana Parkera „You Must Love Me“ tedy v představení nenajdete a dočkáte se i dalších změn. Dění je situováno na minimalistickou tmavou scénu s postranními schodišti a „neviditelnými“ dveřmi, s výrazným balkonem, na němž lid pozoruje veškeré jevištní dění. Je tu úžasná Lloyd Webberova muzika, navíc choreografie Vladimíra Kloubka je nadmíru energická a efektivní, kostýmy Andrey Kučerové zase tradičně krásné. Hudební nastudování Karla Albrechta, Jiřího Petrdlíka a Martina Procházký se sice díky novým aranžm z Londýna trochu vzpírají původnímu žánrovému označení „rocková opera“, ale „tematické“ latinsko-americké rytmy mají také mnoho co říci a kolik se za nimi skrývá temperament!

Zdařilé je přebásnění Michaela Prostějovského, ač zní pro posluchače trochu náročněji než jiné jeho počiny. Zasněžení jistě budou chtít srovnávat s pražským překladem díla z Divadla Spirála od Jiřího Bryana. Moje část recenze porovnává nebude, pražskou inscenaci díla jsem bohužel tenkrát neměl možnost vidět a znám pouze úryvky. Vzhledem k minimalismu kulis zaujmou hrátky s light – designem. Ten přispívá k vrcholům večera, kterými jsou písně „Buenos Aires“, „The Money Kept Rolling In (And Out) – Prachy se točí“ a samozřejmě „Valčík pro Evitu a Che“. Naprosto úžasně potom funguje mírná interakce s divákem. Evita tak může například rozdávat v prvních řadách divákům své fotografie. Obrovským zážitkem je pak

její poslední rozhlasový projev, kdy již slabá, na vozičku, naposled hovoří ke svému národu. Tím, že se při této scéně mírně rozsvítí v sále, má tento moment nebyvalý účinek, jste zkrátka jeho součástí a Eva Perón mluví přímo k vám.

Zásadnější jsou ale pro představení některé zajímavé režijní posuny a úpravy. Ten největší se týká právě postavy narátora Che. Dle původní představy Tima Rice je zde představen coby obyčejný člověk z davu, který celou dobu poukazuje na chyby ostatních, aristokracie, armády a Evity zejména. Ve Fieberově výkladu doslova paroduje každý jejich krok (zároveň tím ale nechtěně přispívá ke „zbožštění“ hlavní postavy) a to občas i v přesazích do současnosti („The Lady's Got Potential – Ta dáma na to má“). Některým znalcům díla by ale určitá zlehčení mohla připadat příliš výrazná, dostala by tak v pár scénách, například při „Rainbow Tour – Duhová jízda“, dostává větší komediální nádech, než je nutné. U diváků ale zajistí sklidí úspěch, možná poslouží i k větší přístupnosti.

Je-liž to se celý děj točí kolem hlavních pěti postav, bude zhodnocení výkonů poměrně stručné.

Když se to tak vezme, MdB má obrovskou výhodu, že jest divadlem repertoárovým, takže se jako hlavní hvězdy mohou pravidelně potkávat s nejzásadnějšími charaktery žánru. Dušan Vitáček se tak postupem doby setkal se všemi hlavními mužskými rolími v „trilogii“. Z Ježíše se v další sezoně stal Josefem, který od svého otce dostal úžasný pestrobarevný plášť, a teď přichází na řadu charakter nejsložitější – drzý průvodce dějem a glosátor Che. Nebyť brilantního výkonu Radky Coufalové, o němž si povíme níže, asi by to byla doslova jeho oneman show, prakticky nepouští jeviště. Pěvecky je naprosto suverénní, do charakteru vpsalov i značnou porci nezbytného charismatu a přisnosti. Dobře se vyrovnal i s výše zmíněnými režijními posuny postavy, ač s nimi nemusíme úplně souhlasit, v jeho podání vyzní přirozeně a samozřejmě.

Radka Coufalová byla před dvěma lety oceněna Cenou Thálie za ztvárnění Vypravěčky taktéž v „Josefovi a jeho úžasném pestrobarevném plášti“. Nesmírně těžký úkol po všech stránkách, jen co je pravda. Evita je ulohou se srovnatelnou či ještě vyšší náročností. Zhostila se jí s patřičnou grácií, navíc dokáže oddělit tři přerody postavy: jak naivní holku z vesnice, tak vypočítavou kariéristku, nejdávající s lidmi právě v rukavičkách, až po první dámu Argentiny. A věrte tomu, ač k lidu taktó poprvé promluví po nejslavnější árii „Don't Cry For Me, Argentina“ (balkon lidu se změní v součást prezidentského paláce), bude vám běhat mráz po zádech!

Juan Perón v podání Igora Ondříčka nepůsobí jako přísný diktátor, spíše jako vládou unavený hrdina národa se spoustou zodpovědností, navíc pod tlakem vlastních oficií a strachu o budoucnost národa. Nemůže chybět velmi dobrý pěvecký projev.

Divácky věcnou roli zpěváka tanga Augustina Magalidho – prvního zásadního milence s jeho šlágem „On This Night of the Thousand Stars – Lásko má, tonem v září hvězd“ se uchvatně ujal Jiří Mach.

Poslední důležitou rolíčku je Perónova milénka, která by díky několikaminutovému pobytu na jevišti možná ani nestála za zmínku. Vše je ale jinak, neboť má k dispozici nádherný song „Another Suitcase In Another Hall – Další kufřík stojí u dveří“. A Mária Lalková jej interpretuje na jedničku.

„Evita“ je další velice vydařenou inscenací se suverénními výkony všech zúčastněných včetně company, s originálním výkladem tématu a elektrizující atmosférou. Pro některé diváky by ale mohla být náročnější. Nicméně pokud máte tu legendu rádi a rozumíte jí, určitě brněnskou inscenaci oceníte.

Ondřej Doubrava, Musical.cz, 1. 4. 2009

„EVITA“ – SEZONA MUZIKÁLŮ SUPERLATIVŮ POKRAŽUJE

„Evita“ – rocková opera slavného skladatele Andrew Lloyda Webbera se dočkala svého druhého uvedení v České republice. Po nastudování v Divadle Spirála v roce 1998 (režie Petr Novotný) se Evita vrací na české jeviště, tento-

krát na Hudební scéně Městského divadla Brno. Jak v Brně dopadla další premiéra světového hitu v této sezóně?

Na jedničku! Hudba A. L. Webbera je již téměř legendární, ústřední píseň „Don't Cry For Me Argentina“ již jistě každý z nás alespoň jedinkrát slyšel, ať už v rádiích, na jevišti či ve známé filmové verzi muzikálu. Evita je původně označována jako rocková opera, v hudebním nastudování pod taktovkou dirigentů MdB se však rock poněkud vytráčí a v dynamických pasážích většinou zůstávají pouze latinskoamerický laděné rytmy, a to po vzoru nejnovějšího londýnského nastudování. Nebojte se, elektrickou kytaru přeci jen uslyšíte, ale ne v takové míře, v jaké jsme byli dosud zvyklí. Za zmínku ještě stojí přidání výrazných bubnů, které nelze přeslechnout.

Ti, kteří pečlivě sledují náš server, vědí, že pro brněnské nastudování Evity bylo použito odlišné přebásnění, a to od Michaela Prostějovského (ve Spirále se hrálo s překladem Jiřího Bryana). Mnoho z vás má jistě nasposlouchané pražské CD, takže slyšet zcela odlišné texty může být poněkud nezvyklé, ale Michael Prostějovský opět předvedl skvělou práci a i přes některé méně povedené pasáže (s přihlídnutím k překladu Bryana) je české libreto brilantní.

Režie a zároveň scénografie se ujal Pavel Fieber, který již Evitu nastudoval dvakrát - v Dortmundu a Karlsruhe. Ono to scénické pojetí v tomto případě s režii souvisí. Evita je totiž značně scénicky minimalistická a kromě základního balkonu se nedočkáme jakýchkoliv dalších kulis, výmyslů židlí, postelí, rakve ap. A právě prázdná scéna nás nutí stále sledovat herce, které pan Fieber zkušně vedl tak, aby dokázali vyplnit prázdný prostor na jevišti. A to se podařilo.

Radka Coufalová v hlavní roli Evy Duarte de Perón byla famózní, zpočátku jsem měl sice mírné obavy, ale během prvních scén se do role zcela „dostala“ a předvedla ohromný výkon, a to nejen pěvecký a herecký, ale také tanečný. Že bychom tu měli novou kandidátku na Thálii? Role glósiátora děje, ironického oponenta Che se na premiéře s vervou ujal Dušan Vitázek. Právě na této roli režíser nejvíce zapracoval a každý výstup je propracován do detailu. Společný duet s Evitou „Valčík pro Evitu a Che“ je pak vrcholnou ukázkou, jak by mělo vypadat hudební divadlo (alespoň v mých očích).

V dalších pěveckých rolích se představili Igor Ondříček (Juan Domingo Perón), Jiří Mach (Augustín Magaldi) a Mária Lalková (Perónova milénka). Všichni podali skvělé výkony, osobně bych vyzdvihl právě malou roličku Mária Lalkové s výborně odzpívanou písní „Další kufr stojí u dveří“. Samozřejmě je u MdB profesionální početná company, tentokrát ještě doplněna o dětský sbor.

Tempo představení ženou dynamické písně (jako například „Prachy se točí“ nebo „Ta dáma ve svých rukou trumf má“), u kterých jsem si již po několika všiml, jak skvěle má MdB light design. V kombinaci s živou choreografií Vladimíra Kloubka se pak tyto scény stávají vrcholem představení (které je mimochodem i s přestávkou dlouhé jen 2 hodiny a 10 minut) a máte chuť se přidat k tančícímu davu na jevišti.

Za zmínku také stojí pár nápadů, jako například interakce s diváky v předních řadách, kterým Eva rozdává své fotografie či Eva sedící na budově švýcarské banky. Skvěle hodící se jsou také kostýmy Andrey Kučerové. Zajímavá je opět také brožurka (program) k muzikálu, která mapuje nejen celou historii muzikálové Evity, ale seznámí nás také s životopisy jednotlivých osobností z děje. Naleznete v ní také exkluzivní rozhovor s autorem původního libreta Timem Ricem a kompletní české libreto Michaela Prostějovského (můžete tak doma s pražskou nahrávkou porovnávat jednotlivé texty).

Evita v Městském divadle Brno mě opravdu velice překvapila a předčila všechna má očekávání. Geniální hudba A. L. Webbera s novými českými texty neztrácí na kvalitě ani po letech, naopak jí skvělé výkony všech účinkujících oživují. Prázdnou scénou kompenzujete dynamická režie, choreografie a light design. Neváhejte a vydejte se na Evitu, určitě nebudete litovat!

(Pavel Košťatka, psáno z premiéry 28. 3. 2009),
Musical.cz, 1. 4. 2009

KOČKA, KTERÁ TOHO URVALA NEJVÍC

Režisér Zdeněk Černín si hned na začátku své inscenace Kočka na rozpalené plechové střeše zajistil pozornost dámské části publika dlouhou nudistickou scénou ve sprše. Nechává Lukáše Hejlíka jako Bricka „oděného“ pouze do ortýze, během dlouhého úvodního Margaretina monologu smáčet vodou na jinak zcela prázdné scéně. Maggie Hany Briestánské ve spodním prádle a povdrazkovém pásu poté kolem Bricka paskakuje a zcela promyšleně a smyslně na něj dotírá.

Erotickou dráždivostí v této inscenaci disponují snad všichni Polittivoi. Matka Jany Gazdíkové není žádná macatá, nevskusí oblečená jízňská mamina, ale elegantní, mladistvě a velmi udržované vyhlížející dáma. I vypočítavá matka pět dětí Mae vypadá velmi přitažlivě; téhotenství, o němž mluví, rozhodně postavu zdeforovanou nemá. Zkrátka celá rodina působí na povrch velmi pěkně, elegantně a uhlazeně. Pod naleštěným zevnějším samozřejmě nefunguje nic tak, jak by mělo. Jenom pět protivných dětí se nesnaží nic zastírat. Nabádají svými rodiči vzhůru na scénu s pokřikem vždy v přesné časováním okamžiků a štvou zbylé obyvatele do mu.

Williamsova hra je těsně svázaná s realitami a ovzduším amerického jihu. Proto není divu, že se dramaturgie Městského divadla Brno odhodlala k razantním škrtům, které konflikt vysvobodily z jeho původního prostředí, zobecnily a posunuly do současnosti. K tomu směřuje svým výtvarným řešením i Jan Dušek. Nechal scénou téměř holou, oprostěnou od detailů a takřka bez mobilitáře. Pouze za mírně zvednutým horizontem tušíme pár křesle se stolkem na terase. Jevišti dominuje zářivě oranžová barva měkkého koberece, která účinně evokuje atmosféru podvěčera v zapadajícím slunci a zároveň podněcuje „bojovnou náladu“ nadcházejícího klíčového zápasu o majetek.

Tento soubor se odehrává úplně v režii žen. Alkoholika Bricka hraje Lukáš Hejlík jako zcela rezignovaného. Nechává události kolem sebe nezučastněně plynout, jediný pohyb vyvíjí směrem k lahvi. Vášni i energii zato překypuje Margaretta Hany Briestánské; není sice tak výraznou královnou inscenace, jak bychom možná čekali, přesto je ale provokativně svůdná, výbušná a obdařená jakousi tajemnou jiskrou. Pavla Vitázková jako Mae působí poněkud chladně, komisně, s jistou křečovitostí se snaží vypadat mile. Přesto jí lásku k dětem uvěříme. Nejslabší ženskou osobnost je Matka Jany Gazdíkové, která udržovaným zevnějškem maskuje ubývající síle i pozvolnou ztrátu důvtipu. Zdeňku Junákové příliš nesejde image jízňského rančera, ale přesvědčivě si užívá poslední vzdemnutí sil muže, který si myslí, že právě obelstí smrt.

Nejvýraznějším posunem, který mění vyznění inscenace směrem k happyendu, je samotný závěr, kdy se Brick v rozporu s nekompromisně odmítavým postojem v předloze nechává Margaretou svést. A ona triumfuje jako kočka, která na té rozpalené střeše vydřádala nejvíce.

Markéta Dolníčková, Divadelní noviny 14. 4. 2009

WITH A LITTLE HELP FROM MY FRIENDS ATHOS, PORTHOS AND ARAMIS

Brněnské diváci si už zvykli, že inscenace Hany Burešové v Městském divadle Brno bývají většinou dramaturgicky exkluzivními tituly, které se na českých jevištích objevily párkrát, nebo jsou dokonce uvedeny úplně poprvé. Stejně tak se jedná většinou o texty závažnějšího charakteru. Ze posledně zvolila „kasaťky“, na českých scénách již mnohokrát adaptované Dumasovy Tři mušketýry, pak buď nemalé překvapení. Ještě větším překvapením pro diváky ovšem je, když po vstupu do sálu uvidí zanedbaný pavlačový dům a z napsíp na zdí, jako jsou Dubček! Kubišová! Kryl!, brzy pochopí, že dění na scéně bude situované do konce šedesátých let minulého století. Jak už jsem psala ve svém článku o starších brněnských inscenacích režisérky a jak stále opakují programové brožury divadla, Hana Burešová se většinou snaží přísně ctít ducha a styl dané předlohy. Najednou se ovšem rozhodne přesa-

... Inscenace legendárních Bídníků právem aspiruje na událost sezony! ... Čeká vás velmi silný zážitek, při kterém budete držet palce svým oblíbeným postavám a nakonec se i přidáte k závěrečnému nadějnému chóru...

Musical.cz

... Vždy moudře vybrané výrazové prostředky, správné vedení herců i „křoví“. Nápadité iluze a změny mizanscén, důraz na výklad obsahu, který nezastíjí formu, a to je ta forma vždy nápaditá, Mošovo divadlo je skutečně k „dívání“. Takže - přijďte se na brněnské Bídničky podívat. Určitě to stojí za to...

*Peter Stoličný,
Musical-opereta.cz*

Javert Igor Ondříček

dit idealizovaný romantický Dumasův svět do kulís zaplavá- ného baruku ztvárněného do těch nejrealističtějších po- drobností, jako je rozbitá okenní tabulka poslepovaná izo- lepu nebo vzaky na zdech hospody typu: „Indro, ty jsi vůl. Indrová.“ Ještě před zhasnutím v sále už jeden z oby- vatelů domu klepe na dveře koberece a z hospody v přezí- mce se ozývá hlasitý hovor, když vtom je z ní vyhozen d'Artagnan v bohatém historickém kostýmu, následovaný stejně oděnými Rochefortem a Milady. A ze zaplavané čtyř- ky je najednou zájezdní hostinec v Meungu. Celý výjev zpovzdálí ovšem sleduje malá Holka oděná v duchu let še- desátých, která se zjevně vrátila ze školy.

Posléze zjistíme, že právě Holka, hrající si se svými kamarádkami na Dumasovy postavy, umožňuje logické přemostění mezi oběma epochami – celý příběh nazíráme jakoby jejíma očima, které přirozeně přesazují obdivované mušketýry do důvěrně známých vřesnodenních kulís (otázku pak ovšem zůstává, proč Ladislav Lakomý ze zá- znamu místy komentuje děj, když skutečnou vypravěčkou je ona malá Holka). A postupně taky pochopíme, že se Haně Burešové vytvořením rámcu života na pražské pavla- či na sklonku šedesátých let paradoxně podařilo objevit klíč k tomu, aby mohla být Dumasovi co nejměrnější, a přitom se nespokojit jen s tradičním velkoformátovým spek- táklem nutně často sklouzávajícím k sentimentalitě či kýči. Režisérka spolu s dramaturgem a spoludramatizátorem Štěpánem Otčenáškem nehodlají Tři mušketýry ani popřít v parodii či travestii. Dumase jde ovšem těžko nějak „zu- mělečit“, není v něm co prohlubovat a upřeme-li mu jeho slunečnou jednoduchoost a přímočaost, zbude z něj pra- málo.

Přesto v sobě má román něco, co bude zřejmě stále lákat nové čtenáře a inscenátory. Pojmenování pro toto „něco“ si vypůjčíme z článku Patrika Ouředníka o spřízně- ném textu, Rostandově Cyranovi z Bergeraca. To, co je pro českou povahu na Dumasově textu stále přitažlivé, je jeho panache – chochol. Tedy schopnost postav udržet si za každou cenu formát, nebát se velkých gest a patosu, uží- vat život až za arogantní bezstarostnosti a předevisím s he- roickou radostí jíst, pít, milovat i bojovat. A taky téměř mar- notratně položit život třeba v honbě za demantovými přívěsky, aby se utulalo něco tak nevznešeného a nedůstoj- něho, jako je nevěra, byť královská. „Teď už z toho jistě ne- vyvážnu. Ale budu-li zabít, padnu alespoň rukou mušketýr- skou,“ říká d'Artagnan Holce hned na konci třetí scény, kdy se mu, sotva přijel do Paříže, podařilo v krátkém rozestupu urazit hned všechny tři mušketýry. Právě kvůli onomu pa- nache nemohla inscenace pominout třeba scénu, pro děj vcelku postradatelnou, kdy se mušketýry při obléhání La Rochelle vsadí, že posnídají na nepřátelské baště sv. Gervaise, aby se tam mohli poradit.

Onen panache má v českém prostředí ovšem často příchut velkohobnosti a planého furiantství. Jak ho brát taky vážně na našich jevištích, která se urputně vyhýbají pato- su, na jevištích, kde může velmi jednoduše vynítn jen tra- ně? Není obdivován velkolepého, plakátového hrdinství mušketýrů poněkud dětinské? Nebo přinejmenším naivní?

Snad proto se po hrdinství bažící dětský pohled zdá ideální pro zprostředkování ducha Dumasova textu. Zabydlen se román dává šanci uniknout ubjející přizem- nosti života s nepřijemnou domovnicí za zády a záchodem společným pro celou pavlač, života mezi agitacním středis- kem a hospodou, kde si sousedů Zdeněk neustále oprave- vyu svého fichtla. Navíc je-li to pohled dítěte, které zachy- tilo něco z nadějí a hrdinství Pražského jara a které se ve své bezmocnosti musí smířovat s nastupující normalizací šedi, a nezbyvá mu než sledovat, jak nápis Svoboda! stej- ně jako jména dobových hrdinů na zdi ve dvoře pomalu blednou.

Spojnice mezi šedesátými léty a příběhem „tří“ muš- ketýrů je posilena ještě v hudební složce, kterou zcela ob- starávají skladby Beatles. Když pomíne všechny přímo- čaře se nabízející asociace (že Beatles byli stejně jako mušketýři čtyři, že byli ve své době zbožňovanými hrdiny, reprezentovali podobné hodnoty přátelství, soudržnosti

a idealismu a nakonec se stejně jako mušketýři rozešli kaž- dý jinam), s Dumasovým textem Beatles pojí především bezstarostná, optimistická a temperamentní atmosféra je- jich hudby, která umí být jindy zase nostalgická a lehce sentimentální. Situace, kdy se s d'Artagnanem přidá k mušketý- rům, aby se po jejich boku bil s kardinálovými muži v rytmu Twist And Shout a v níž se šermířské číslo náhle změnil v taneční choreografii, pak působí zcela organicky.

I když spojení dvou heterogenních rovin – dětství Holky a příběhu mušketýrů – má svůj racionální smysl, ni- jak k sobě neodkazují složitými intelektuálními vazbami a klíči, šedesátá léta tvoří jen rámec vyprávění a pomáhají dotvořit atmosféru spíš pomocí lyrické impresie. Neustálé plynulé prolínání obou kontrastních rovin pak slouží taky k humornému zcizování a velmi jemně ironizuje přímoča- rou dobrodružnost textu. Podobnou funkci mají i anglické texty písní. Když se poprvé na scéně objeví kardináloví vo- jáci, ozve se Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band. Když žárlivý d'Artagnan sleduje Konstanci, následně odhalí, že ta jen doprovází lorda Buckinghamha ke královně; Buckingham d'Artagnana vyzve, aby je doprovodil a pří- padně zabil kokohol, kdo by je stopoval. Zasní Come Together, z hospody pod pavlačí se vypotácí „reální“ opilec, aby si ulevil na dvorku, a d'Artagnan ho vyzve, aby se oto- čil, ať ho nemusí probodnout zezadu. „Zabýti“ opilec ovšem vzápětí vstává, jen se podívá nad svou nešikovností, proto- že si pomohl kalhoty, a zapadne zpátky do hospody.

Podobné zcizování probíhá i skrze scénografické ře- šení (David Marek), veškeré dění se odehrává na dvorku či přilehlých pavlačích, takže záměcká komnata, kde Buckingham vyznává královně Anně lásku, je tvořena jen zašlým perským kobercem, zapomenutým panem Drahorádem na klepači. Stejně tak ve svém anglickém síd- le má Buckingham schovaný portrét milované Anny za dveřmi agitacního střediska, které právě pořádá sbírku na Biafry. Se scénografií pak kontrastují bohaté historické kostýmy Samihy Maleh, které stejně jako režijní uchopení některých situací odkazují ke klasickým knižním ilustracím k Dumasovu románu od Maurice Leloir. Propojení obou rovin slouží především komice, zároveň ovšem stále odka- zuje k paralelám mezi atmosférou románu a událostmi v ži- votě Holky. Vítězoslavně završení epizody s přívěsky, kdy královna na plese elegantně pokorí kardinála Richelieu, si tak Holka zprítomňuje právě v okamžiku hokejového vítěz- ství Československa nad Ruskem v roce 1969. Takže za- tímco na dvoře probíhá královský ples, po pavlačích pobí- hají nadšení sousedi s výkřiky: „Vy nám tanky, my vám branky!“ apod.

Přestože většina adaptací Dumasových Tři mušketýrů vrcholí právě navracením demantových přívěsků královně, v Městském divadle jimi končí jen první půlka inscenace. Burešová s Otčenáškem se rozhodli zpracovat oba díly Mušketýrů, a celý příběh tak zavřuje stěti Milady a uděle- ní dekretu poručíka mušketýrů d'Artagnanovi. Dramatizátoři stavějí příběh více epicky než dramaticky a věnují se i četným dějovým odbočkám, které jsou důle- žité spíš pro vstihnutí atmosféry než pro samotnou záple-tku. Platí to třeba už pro zmíněnou scénu snídaně na baště sv. Gervaise nebo pro Aramisovu náboženskou disputaci s představiteli církve.

Na tom, že divákoví nakonec ani nepřejde, že insce- nace trvá tři a půl hodiny, má zásluhu především předsta- vitel hlavní role d'Artagnana Michal Isteník. Isteník přitom typově neodpovídá představě o hrdinném milovníkovi, se svou podsaditou postavou má mnohem blíže k obyčejnému gaskoňskému sedlákoví. Tento venkovan s dětským smem stát se královským mušketýrem taky přichází do Paříže s očima navrch hlavy a není divu, že se mu díky naivní neohrabanosti podarí urazit hned tři mušketýry téměř najed- nou. Isteník se stává přirozeným motorem inscenace, proto- že ho neustále žene kupředu jeho mladická zbrkllost spo- jená s vášnivou odvahou a rozhodností, s jakou se bije za zájmy své milované a její paní. V soulađu s režijnédrama- turgickou koncepcí inscenace je pak Isteník d'Artagnan pro Holku spíše ještě dětským smem o správném starším bráchovi než peubertální milostnou představou.

Isteníkův cit pro temporytmus se pojí se schopností přesného pointování a vůbec jeho dobrá technická vybavenost mu pomáhá odvést v d'Artagnanovi velmi barvitý výkon. Postava se vyvíjí od mladého vyjukaného kluka přes mladický přecenění sebevědomí šlechtice oceněného králem, když se staví do efektních póz a povyšuje nad „obyčejné Pařížany“, až po dospělého muže poznamenaného ztrátou milény. Isteníkův smysl pro humor, se kterým se nebojí svého lehce barvotiskového hrdinu průběžně „shazovat“, je hlavní devizou jeho výkonu.

Můžeme-li Istenika nazvat tělem inscenace, jejím duchem je pak Athos Igora Ondříčka. Jako už v řadě předchozích inscenací nejen Hany Burešové Ondříček ukazuje, že má smysl pro patos a velké gesto, jako by mu bylo velmi blízké romantické herectví předminulého století. Jeho vznosné chování s hlubšími proudy smutku a nostalgie, které je spojené se schopností fanfaronsky se propíjet až na dno svého žalu, připomene nejvíce onen zmíněný panache.

Oba zbylí mušketýři jsou pak velmi zdařilými zárovňými figurkami. Vždy elegantní a poněkud samolibí Aramis Jaroslava Matějky se nenechává unášet svou vášní pro pozeeii krásné ženy, kdežto Porthos Petra Stěpana neustále osciluje mezi ospalou pomalostí, zapříčiněnou jeho nezkrtnou zálibou v dobrém jídle a pití a vznětlivou povahou, která nejde pro ránu daleko.

S dumavskou hrdinskou kítou, ale také s pomocí přesně dávkovaného odstupu, jsou tvořeny i vedlejší postavy, ať už zhyčkaný nanicovatý král Viktorá Skály, prostořeký Planchet Jana Mazáka nebo zamilovaný Buckingham Dušana Vitázka, který je schopen stálé ironizace svého až plakátového mužného zjevu. Škoda jen, že je jeho čeština poznamenaná výrazným slovenským přízvukem. Jevištní mluva je ovšem vůbec problémem představitelů vedlejších rolí, a to nejen herců slovenského původu.

Mužskému ansámblu zvolené výrazové prostředky zřejmě vyhovují víc než ženské části souboru. Herečky jsou bezpochyby půvabné, ovšem jako by už nezapracovaly druhý, neustále lehce zcoizující plán. Jejich postavy pak vyznívají často poněkud jednostrunně. Konstance Evy Jedličkové (kterou bohužel neustále zrazuje její nedobře posazený, nepevný hlas) je prostě jen mladá, hodnou dívku, Alena Antalová zase jen elegantní královnou, která se snaží nepodlehnout nemanželské lásce, a Milady Pavly Vitázkové nebezpečnou intrikánkou. Některé vpyjaté scény hrané bez lehké nadsázky pak mohou působit mírně křečovitě až směšně jako třeba zachvat zuřivosti, během něhož chce Milady pobodat d'Artagnana, protože odhalil její vypálenou lili. Nejlépe pak z ženských postav asi vyznívá husičkovsky naivní Kitty Eveliny Kachlířové.

S patosem velkých gest pak kontrastuje civilnost představitelů druhé dějové linie, kde dominují hlavně nenesitelná domovnice Smetáková Evy Jelínkové a půvabné maminkovské starostlivé paní Drahorádová Ireny Konvalinové. Právě rozpor mezi zvolenými výrazovými prostředky obou rovin pak vytváří řadu úsměvných situací – týkajících se třeba různých podob lásky, když se dole u klepače odehrává exaltovaný milostný dialog mezi Buckinghamem a královnou, který shora sleduje pokažující soused Vondra v trenkách. Vzápětí na něj volá manželka: „Táto, nestůj tam tak rozpažené, nastydneš se!“

Celý loňský rok na českých scénách programově vznikaly inscenace těžící z letopočtu s osmičkou na konci a snažily se reflektovat naši moderní historii. Tři mušketýři v Městském divadle jsou především dobrým a chytrým zábavným divadlem, možností, jak se vypódat s umělecky lehce problematickou klasikou látkou. Dalo by se na ně ovšem taky dívat jako na velmi subjektivní, lyrizující vzpomínku na rok 1968 a nastupující normalizaci. Stejně jako se rozešli čtyři mušketýři i Beatles, skončilo přestěhováním do paneláku s teplou vodou a vlastním záchodem i jedno dobrodružné dětství a s nim doba plná idealismu.

Jitka Šotkovská, Svět a divadlo č. 2, 2009

BÍDNÍCI SE NA LIDICKÉ ZABYDLELI S ARISTOKRATICKOU VELKORYSOSTÍ

Když muzikál Bídničci podle stejnojmenného románu Victora Huga (hudba Claude-Michel Schönberg, libreto Alain Boublil) pražskou premiérou 25. června 1992 poprvé vstoupil na českou půdu, jako by v nejednom ohledu za sebou vlekł „dědičkův hřích“ světové premiéry, k níž došlo v londýnském Barbicanu 8. října 1985. Odezva pod očekáváním, snad by dokonce bylo lépe z projektu vycouvat. V britské metropoli šel však producent Cameron Mackintosh doslova hlavou proti zdi-a nakonec vyhrál. Praha takové štěstí zdaleka neměla. Přesto relativně krátký život pražských Bídničků byl v našich poměrech činem pionýrským, neboť ukázal, jak podobným projektům razit cestu.

A tak lze s jistotou říci, že Bídničci našli jistou střechu nad hlavou a spolehlivé základy až teď v jihomoravské metropoli – na Hudební scéně Městského divadla Brno. A využili toho ve velkém stylu (prem. 13. a 14. února). Zhruba třihodinové představení odstartovávalo v allegrořevém švih, až si říkáte, jestli tempo vydrží. Ale i to občasnější andante lze brát jako kontrastní prodlouhu, jako čas k nabrání dechu k novému sprintu.

Režisér Stanislav Moša s týmem spolupracovníků (hud. nastud. Jiří Petrdík, scéna Christoph Weyers, kostýmy Andrea Kučerová, choreografie Vladimír Kloubek) nabízí opulentní podivnou s rychlými změnami dějství, takže stále s překvapením zíráte, jakých proměn je scéna schopna. Jejich brysknost je však podmínkou-Bídničci jsou totiž velkou souvislou partiturou, v níž nejsou žádné pasy pro „suchou prózu“. Takže v tomto případě s jistotou licenci můžeme snad i konstatovat, že muzikál zatůkal na vrátka opery.

Sólové party jsou vesměs alternované, pod mnohými se skrývají tři jména, ba je tu výhled i na eventuální čtvrtou variantu. Přesto jsem přesvědčen, že výsledný pozitivní dojem nebude až zas tak závislý na konkrétní volbě toho či onoho herce, protože Bídničci v první řadě osloví jako výsledek skvělé týmové práce. Opět jde o představení nabitě mladistvou energií, vitalitou, elánem a dalšími obdobyými synonymy. Ale to je v tomto divadle snad už pravidlem.

Na druhé premiéře – nestačil jsem si zacpat uši, abych neslyšel, že přece jen stála ve stínu své předchůdkyně – byl Jeanem Valjeanem zpočátku trochu nervózní hostující Jan Ježek, Petr Stěpán s energií sobě vlastní představitel Javerta, Tomáš Sagher byl rožňanským Thénardierem, Zuzana Maurey jako Madame Thénardier však už přece jen přehrávala. Líbil se Jakub Uličník jako Marius, Robert Jícha na barikádě přímo hřměl a Johana Gazdíková jako Eponine se se svým partem vyrovнала nesrovnatelně lépe než Marta Prokopová coby Cossette, pro níž role byla nad pěvecké síly zejména ve vyšší hlasové poloze. A to bylo také jediné výraznější manko večera, který právem sklídl odezvu až manifestací.

Vladimír Čech, KAM-příloha č. 4, 2009

PRACH HVĚZDNÝCH MUZIKÁLŮ

Bídničci (1985) a Víta (1978). Dva divadelní hity, které v posledních letech dekadách ztmožnily dobu veleúspěšného muzikálu, nasadilo po sobě v kratkém rozestupu Městské divadlo Brno. Obě díla mají napříč kontinenty stále miliony fanoušků. Nemásl brněnské publikum příliš? Nebude překrmené? A logicky otupělé rozpozná?

Městské divadlo Brno je našťastě rozkořeno ve své muzikálové dramaturgii do dvou stran. Cukrátka jako hit hití Jesus Christ Superstar nebo v české premiéře uvedené Carodějky z Eastwicku střílí do obecnstva se stejnou verovou jako autorské věci.

Na brněnské hudební scéně, nesoucí v tuzemsku od otevření v roce 2004 stále přívlastky nejmodernější a oprávněné také nejprogresivnější, je všudypřítomná ambice dělat autorské divadlo.

Z desítek nových inscenací uváděných v brněnském divadle na Lidické ulici je ryze demokraticky vždy pět čino-

**S Jiřím Machem
v muzikálu *Bídníci*,
režie: Stanislav Moša**

**S R. Coufalovou, M. Lalkovou, K. Klečkovou,
J. Gazdíkovou, H. Holišovou a I. Vaňkovou
v *Jazz Side Story*, režie: Petr Gazdík**

**S Radkem Novotným
v *Bídnících*,
režie: Stanislav Moša**

**V muzikálu
Josef a jeho úžasný pestrobarevný plášť,
režie: Stanislav Moša**

**S Petrem Gazdíkem
v muzikálu *Josef
a jeho úžasný
pestrobarevný plášť*,
režie: Stanislav Moša**

**S Dušanem Vitázkem
v muzikálu
Červený a černý,
režie: Juraj Deák**

**S Ivanou Skálovou
a Martinou Severovou
v muzikálu *Bídníci*,
režie: Stanislav Moša**

SALON MdB SOŇA JÁNYOVÁ

herních a stejně tolik hudebních. Letmý pohled do příští sezony výmluvně naznačuje, jak to tady se směřováním muzikálové dramaturgie myslí. V nabídce ještě do léta figuruje další původní hudební dílo připravené speciálně do Brna. Známý skladatel a herec Daniel Fikejz, inspirován severskou mytologií, dodá opus s tajemným názvem Singoalla. Do stejné kategorie původních tuzemských opusů lze přiřadit také oprášený muzikál ze zdejší nejlépejší zastoupené dílny Moša-Merta, který se připomene poopravenou politickou satirou Ptákovany podle Aristofana. Abonentům hudební scény však neunikne ani obrázek muzikálového vření v zahraničí. Dramaturgický plán slibuje deset let starý rockový muzikál Mozart!, který byl poprvé uveden ve Vídni a jehož tématika do Brna skvěle zapadne.

Hudební biografii geniálního skladatele doplní možná nejozorhodnější titul nové nabídky. Na listopad je plánováno Prociutní jara. Druhy skandální dílo německého dramatika Franka Wedekinda o dospívání, sexu a strnulé morálce za oceánem přetavilo do libreta a not. Spring Awakening mělo off-broadwayskou premiéru v červenci roku 2006 v New Yorku, ale už v prosinci stejného roku putovalo přímo na Broadway. Milujete statistiky prestiže? Prociutní jara získalo jedenáct nominací na prestižní ocenění TONY, z nichž hned osm skutečně získalo, například v kategorii za nejlepší muzikál, režii, hudbu nebo hlavního protagonistu. Na brněnský muzikálový podzim se tedy zřejmě lze skutečně těšit. Pětici nových titulů v pomyslné dramaturgické kolonce „nesmrtelný a neohrately slágr“ doplní výpravny muzikál Hello, Dolly! Návrat legendy taky spojí s poporodním comebackem Aleny Antalové, milovníci zlaté klasiky a jevištního umění půvabně trojnásobné maminky mají tedy také zaděláno.

Zpět ale k brněnskému defilé populárních Bidníků. První titul podle legendárního románu Victora Huga měl premiéru v polovině února a jen o šest týdnů později ho následoval hudební příběh o manželce argentinského diktátora Evě Peronové. Režisér tohoto titulu Stanislav Moša to s velkými plátny a emocemi umí. Nejen při zahraničních angažmá prokázal cit pro organizování dění na velkém jevišti. Po sedmácti letech od české premiéry, po dvojnásobném uvedení a po volných právech na nynější třetí tuzemskou inscenaci vsadili v Brně na velkolepost. Režie více či méně navíc zdůrazňuje hlavní motivy díla, jako jsou různé podoby lásky: od osobního milostného citu až k vnitřnímu pohorování občanskými ideály revoluce.

Je nabídněno, že tento hřmotný příběh z barikád se může velmi nenápadně stočit do nesnesitelného balení přešlazené romantiky. Nejdříve uvaděný muzikál v historii hudebního divadla má však ve své brněnské podobě cit pro míru patosu i sentimentu. Mošovi k tomu paradoxně pomáhá zejména naturalistická výprava. Německý scénograf Christoph Weyers ví, že divácké kouzlo podobné historické fresky tká v bezmála realistickém vyvedení dobových kulís. A tak na jevišti vyrostle „skutečný“ kamenolom nebo v efektní zkratce „opravdové“ barikády z bouřlivého července 1830.

Tato přesvědčivá iluze doby by však sama o sobě byla málo. Moša z těchto kulís za pomoci fortelného svícení umí tvořit až básnické dramatické obrazy. Efektně umí využit či přeskupovat samotné sólisty, jindy zase početný chór. K tomu jako nepominutelný zázitek přidejte výtečné hudební nastudování Jiřího Petrdíla a plnotučný zvuk velkého třířticetičlenného orchestru. Pro srovnání: hudební kolorit Evity obstarává osmácti hudebníků.

Už opakovaně byla zmíněna, a bude to platit také o inscenaci Evity, pěvecká, herecká i pohybová výspělost a bravura zdejšího souboru. V Bidnicích jsou některé ženské role až čtyřřikrát alternovány. Není v prostorových možnostech a ani silách recenzenta tuto armádu jednotlivě zaznamenat. Omezte se tedy paradoxně na jednu zápatku z Prahy. Při premiéře zaperil z předchozích inscenací Bidníků vypůjčený Jan Ježek v hlavní roli galejníka Jeana Valjeana, na jehož hlasové výkonu je znát také operní zkušenost. Brněnští Bidníci jsou třídílnová opulentní podivánka. Výtečně napsané figury i příběh a zajímavá muzi-

ka nejsou automatickou zárukou pozitivního výsledku. V Brně se však v případě Bidníků dostavil. Moša se tváří v tvář jednomu z nejlepších muzikálů světa osvědčil, uturoval emoce, figury i děj a neskloznil do kýče.

Luboš Mareček, MF DNES 10. 4. 2009

JAK SE DĚLÁ POHÁDKOVÝ MUZIKÁL

Hledat v pohádce o Sněhurce něco nového bez novátorských kotrmeleců se zdá být již nemožné, příběh se dá na divadle více méně úspěšně převyprávět. Taková ambice by však pro Městské divadlo Brno byla příliš skromná. Rovnou se operuje s nelehkým zadáním vytvořit muzikál pro celou rodinu. A možná i to bylo jen odrazovým můstkem pro tvůrce ke kreativní smrti a řadě jedinečných momentů, kvůli kterým si Sněhurka a sedm trpaslíků nenechte ujít. Látky se „po svém“ chopila generace spřízněná parta, jmenovitě herec a režisér Stano Slovák, dramaturg Jan Šotkovský a herec Petr Štěpán, kteří společně pracovali jak na libreto, tak veškerých textech k písním, inspirovali se vším, čím se jen dalo inspirovat. Jak prvotními literárními verzemi pohádky, tak disneyovskou již klasikou. Jejich autorská koncepce přitom vychází ze zdánlivě prostého základu – humorného a poněkud ironického nahlédnutí nad notoricky známým příběhem. Neodpustí si ani hodně černý humor. Tu se dívají z pohledu dítěte a nabízejí nam neodolatelně ztotožnění s pohádkovými hrdiny (o varování před „dárky“ od cizích osob nemluvě), ale zároveň v druhém plánu si užívá i dospělák. Dohromady to dává inteligentní zábavu pro všechny věkové kategorie a nevzpomínám si, kde by podobná diverzifikace fóřů či situací tak podtrhla rodinný charakter projektu.

Úspěch brněnské Sněhurky vychází z toho, že zůstává klasikou pohádkou, drží se vyprávěcí linky, a přesto je výstavně svá a v mnohém originální. Muzikál strhne publikum také hudbou Karla Čína. Dala by se charakterizovat jako eklektická, v některých pasážích monumentální, v jiných rozverná, je plná pohody, a dokonce v sobě ukrývá několikero drobných citací ze známých muzikálů, takže se můžete bavit jejich objevováním. (Lze napovědět, že některé se v MdB dokonce hrají.) Trpasličí kánka (mimochoodem pro děti chytlavé otextovaný) je ovšem naplno příznačný Offenbach. Multizárnovost a „zvuk“ tohoto muzikálu by neznalého diváka možná mohly i splést a vést ho k domněnce, že jde o nějakou „Broadway“ (nikoli pražskou).

Podezírá tvůrce, že opsali veškeré poučky z učebnice, jak se má dělat divadlo pro (dnešní) děti. Tedy kdyby taková učebnice existovala. Dětský divák je v mnohém specifickým pozorovatelem či rovnou hodnotitelem a potřebuje je jednoznačné definice i při crazy stylu inscenace. Jeho percepcie dobra a zla vyžaduje jasné ztotožnění s oběma rovinami pohádkového světa. Nesmí tápat. Reprezentantem zla je pochopitelně Macecha. Když se v celé své sugestivnosti objeví na jevišti a vede první rozmluvu s kouzelným zrcadlem, usadí se v dětské duši strach. Macecha je tak přesvědčivá, že menší dítky v hledišti div se nerozbrečí. Jenže to by trojice libreťistů nesměla mít šibalství v krvi, aby nechala strach v dětské duši uhnídit. Okamžitě hrůzostrašné figuře mocných kouzel přidávají řadu komických znaků, čímž se v dětských očích stane sice nebezpečnou, ale ve své podstatě nesškodnou a – srandovní. Každý výstup Macechy je tak očekávan s nadšením a mimo to přece víme, že Sněhurka, sedm trpaslíků a Princ společnými silami zvítězí. Podobný princip práce s dětskou emocí užívá režisér Stano Slovák i ve scéně „Strašidelný les“, s níž se už zcela propadáme do světa fantazie.

Přirozený strach z temnoty a zveličených představ rychle přejde ve zjištění, že temný les Sněhurce přece neublíží. Dějová linka pak pokračuje seznámením s trpaslíky, zakletím Myslivce, trojím setkáním naivní Sněhurky s přešlazenou Macechou a trojí Sněhurčinou „smrti“, jejím zachráněním a nakonec spravedlivým potrestáním zla. Trpaslíci ve Slovákově inscenaci jsou očekávatelně nositelé bezelstného a roztomilé infantilního humoru. Každý den odcházejí kutat diamanty do dolů, drží se svých půvabných rituálů a určitě svými koušky dělají čest svým jménům. Co

je důležité pro vyznění pohádky, táhnou za jeden provaz. Ale ouha, trpasličí jsou poněkud přerostlí. Do malých šatiček jsou totiž navlečeni ti největší habáni ze souboru MdB. Co se stalo s touto sedmičlennou suitou, trpasličí vůdce Próta samozřejmě objasní (ano, také jsou zakletí Macechou). Ze strany tvůrců je to úžasný fór, který nespoutanému řádní trpaslíků dá ještě něco navíc.

Druhým je originální pojetí právě Macechy. Hraje ji muž. Neboť dle slov režiséra, žena by nikdy nebyla takového zla schopna. Strhující interpretace (Milan Němec) jen potvrdila, jaký to byl prozíravý tah. Nikoli za účelem jakýsť laciné transvestity show, ale v zájmu gradace komického účinku. Obludně sebevědomý „Macech“ Milana Němce pod dokonalým líčením jakoby v sobě nashromáždil všechnu možné esence úlisnosti, vykutálenosti či prostého vzteku, že není tou nejkrásnější osobou v království. Zejména scény, kdy v přestrojení přichází za Sněhurkou, jsou parádní ukázkou herecké kreativity v oboru „záporák“. Němec s přehledem ovládá jeviště třetím očí, poskoky a úskoky, sladkými slovy či gesty ukončenými vzteklym vykřikem a v nervní křeči div že se do otráveného jablka nezačnouse sám, tedy sama. Falešnost postavy před tím obdivuhodně vykreslil v obrazu „Sál“ skákovou modulací zpěvu. Jako kdyby chameleon uměl zpívat a měnil se každým tónem!

Scénografie magickou rukou Jaroslava Milfajta a choreografická hravost Hany Kratochvilové-Josefiové společně rozvíjí předevšími fantastní rovinu pohádkového tématu. Nejprve nás zavedou na typický disneyovský zámek, v němž dvořané se „kroutí“ jak v hodinovém stroju natažení na klíček. Efektíni prolog opustíme a „zoomem“ nahledneme do té nejtemnější komnaty s kouzelným (a zpívajícím) zrcadlem. Dvojhlas mužského a ženského hlasu, vstupní entree Macechy a kouzlení se skly a obrazem Sněhurky vytváří další strhující výjev. Pak už se ani nedivíme, s jakou výtvarnou i pohybovou lehkostí tvůrčí nechávají roztačit „lesní plody“ v temném lese. Další „zoom“ divákům už představí prostor před trpasličí chaloupkou i vzápětí uvnitř. Zde je samozřejmě prostor pro dovádění trpaslíků a veselá taneční čísla spolu se Sněhurkou. To ovšem stále není nic proti choreografickému vrcholu večera, tím je závěrečný „deathdance“ Macechy, které trpasličí nasadili kouzelné střevce, takové, jež špatného člověka utancují k smrti. Milan Němec předvede tak strhující pohybovou klauniádu (kterou navíc označte „samokomentuje“), že je divákům až líto, když na jejím konci zahučí do země.

Zdálo by se, že postavě Sněhurky v této inscenaci není dán takový prostor a spíše pozornost strhávají postavy trpaslíků a Macecha. Není tomu tak. Sněhurka dominuje púvabem (zrcadlo zkrátka nelže) a je přece jen klidnějším protipólem crazy dění na jevišti. Svetlana Slováková nejen do sebemenšího detailu naplní představy dětí o podobě takové Sněhurky, ale ukáže jim přesně ty pocity strachu, které dětem nejsou neznámé, i zrádnost důvěřivosti. V chaloupce trpaslíků se u ní samozřejmě probouzí mnohdy až nebezpečná ženská pragmatičnost, čehož si s pobavením jistě všimnou tatínkové.

Za zmínku stojí také herecké či pěvecké výkony Rastislava Gajdoše (Myslivec), Aleše Slaniny (Princ) a ze sedmičky přerostlých trpaslíků zejména Ladislava Koláře (Próta), Dušana Vitázka (Rejpal) nebo Alana Novotného (Šmudla). V Městském divadle Brno z otrepaného syžetu pohádky s prvky hororu vznikla mimořádná podívaná. Není bez zajímavosti, že s přibývajícími reprízami košatí o celou řadu „hlášek“, které mají velkou šanci stát se minimálně v Brně populární. Vše dohromady dopadlo, tedy až na fakt, že s dalšími dny trpasličí snění namísto šikovné Sněhurky opět připravuje Šmudla. Tihle trpasličí problém jistě vyřeší: počkají si na Karkulku.

Michal Novák, *l-divadlo.cz*, 16. 4. 2009

Herec Jan Mazák, který byl za výkon v inscenaci Zapomenuté světlo nominován na Cenu Alfréda Radoka 2008, říká v rozhovoru pro brněnský deník Rovnost: **NOMINACE SI VÁŽIM, POTĚŠILA MĚ I PŘEKVAPILA ZÁROVEN**

Herec Jan Mazák si toho za svoji kariéru vyzkoušel už hodně. Šestnáct let hrál v ostravském Divadle Petra Bezruče, šest let strávil v Kliperově divadle v Hradci Králové a posledních pět sezon je členem Městského divadla Brno. Z velkého repertoárového divadla si občas odskočí do sklepního Divadla U stolu, kde si „stříhli“ například Banqua v Shakespearově Macbethovi nebo Jakuba Demla v Zapomenutém světě. A právě titulní role v Demlově próze nakonec jednapadesátiletému herci vynesla i nominaci na prestižní ocenění. Dnes odpoledne se při slavnostním vyhlášení Cen Alfréda Radoka v pražském Divadle Kolowrat dozví, zda ztvítěl v kategorii Mužský herecký výkon roku 2008.

Jak jste přijal nominaci na Cenu Alfréda Radoka?

Potěšilo mě to, ale i zároveň překvapilo. Vůbec jsem to nečekal. Už mám v životě něco za sebou, u divadla jsem toho zažil dost, takže to беру s rezervou. Hlava se mně z toho rozhodně nezamotá. Nedělám si z ničeho moc vědu. Na druhou stranu jsem taková trochu nešťastná povaha, až moc zodpovědný člověk, kterého taková pocta zavazuje do budoucna. Na reprízách Zapomenutého světa teď budu určitě svázanější pocitem zodpovědnosti k divákům.

S jakými pocity na vyhlášení do Prahy vlastně pojedete?

Beru to tak, že si uděláme s manželkou výlet do Prahy, podívám se i za sestrou, která tam žije.

Jak vidíte svoje šance?

No, moc nadějně ne. (smích) Vždyť v nominaci je se mnou ještě Jan Tříska! A mám pocit, že kdo z loňských inscenací neviděl pražské Odcházení a Formanou Obludarium, jako by vůbec nebyl in. Pro mě je pocta už to, že si vůbec někdo všiml mimopražské inscenace, na kterou se ve sklepním prostoru vejde na jednotlivé reprízy sotva šedesátka diváků. A pokud moje nominace do budoucna přinese Divadlu U stolu třeba větší návštěvnost i na jiné hry, budu za to rád.

Získal jste už někdy nějakou divadelní cenu?

Ne, nikdy jsem nic takového nevyhrál. Tohle by bylo poprvé.

Jaký máte názor na podobné ankety. Dají se podle vás herecké výkony objektivně změřit?

To je právě ten problém. Nikdy jsem moc nedal ani na kritiky a četl jsem je hodně s rezervou. Je to vždycky jen subjektivní pocit autora. A umění přece vyvolává v každém něco jiného.

Jak došlo k vašemu obsazení do inscenace Zapomenuté světlo?

Oslovil mě režisér František Derfler a já jsem neváhal ani na chvíli. Demla jsem sice znal, ale nic jsem od něho do té doby nečetl. Zapomenuté světlo mě dostalo okamžitě. Brečel jsem nad tím textem jak malý kluk. A dnes to hraju moc rád. Pro herce je taková role výzva, protože Deml tam vyjadřuje samé odtažené pocity, složité vnitřní pohledy.

Zapomenuté světlo je už vaší čtvrtou spoluprací s brněnským Divadlem U stolu. Účinkujete i v inscenacích Macbeth, Tragická historie o doktoru Faustovi a Šamhordský proces. Máte rád komorní divadelní prostor?

Moc, vlastně jsem na tom vyrostl. Je mi to blízké už od doby, kdy jsem byl šestnáct let v angažmá v ostravském Divadle Petra Bezruče. Tam byl sál asi pro sto dvacet diváků. Ale vedle toho mě baví i velké kusy, třeba na Hudební scéně Městského divadla, kde hrajeme muzikál Bidníci pro sedm set lidí.

Zkoušíte teď něco nového?

Momentálně ne, ale v této sezoně bych měl ještě zkusit v Městském divadle s režisérem Mošou Čechovoy Tři sestry.

Lenka Suchá, *Brněnský deník* 14. 3. 2009

Yggdrasil - Strom světa v srdci vesmíru (vikinská dřevořezba, 8. stol.)

BALADA O LÁSCĚ

Nejistá je láska

Jak nekutý kůň

Jak dvouleté hříbě

Jak loď bez kormidla

Jak lov kulhavého losa

(volně ze severské eddické básně Hávamál-Výroky Vysokého, 12. stol.)

Soudobá hudební scéna Městského divadla uvádí nový titul s krásným názvem „Balada o lásce“, původně nazvaný „Singoalla“. Mýtů, legend a balad o lásce vytvořila lidská historie řadu a li-

gický ostěn, vždy však v nás zároveň zanechají prazvláštní pocit naděje.

S původní myšlenkou uvést tento podmanivý severský příběh lásky, vášně, zrady, pomsty a odpuštění (někdy z 10. století) na jeviště, přišel švédský režisér a libretista **Rino Brezina** společně se skladatelem **Danielem Fikejzem**. Jako textaře oslovili **Ivana Huvara** (vzpomeňme na jejich Markétu Lazarovou před lety v Mahenově divadle). Vzniklo dílo značné emotivní působivosti, podpořené písňovými texty, jejichž lyrika souzní s přírodou a jejími pudovými zákonitostmi, a stejně tak mysticky laděnou hudbou, propojující rock, jazz, klasické i etnické prvky. Navíc neotřelá divadelnost Balady je podpořena dalšími spolutvárci: **Danielem Dvořákem** jako autorem scény, **Sylvou Hanákovou** jako autorkou kostýmů a choreografkou **Lucií Holánkovou**. Nového scénáře původního díla a režie se ujal **Petr Gazdík**.

V čem bude Balada o lásce divácky nejzajímavější?

Petr Gazdík: *Věřím, že divák společně s herci prožije napínavý příběh lásky čtyř lidí, kterým kletba ovlivní život. Příběh plný opravdových citů a emocí... To bych si přál, aby bylo na "baladě o lásce" to nejpříťažlivější!*

Vyprávěl jsi, že tvá hudba pro Singoallu vznikala na kamenných náhrobcích Vikingů...

Daniel Fikejz: *Ve Švédsku jsou vikinské náhrobky, na kterých lze přečíst i vyrytá jména bojovníků, ale pak je tam v lesích mnoho dalších, hrubě opracovaných balvanů, pomníků z ještě dřívějších věků. Kolem nich jsem tiše našlapoval s diktafonem, usedal na ně a nechával se inspirovat. A věřím, že mě napadaly úplně jiné melodie, než kdybych seděl v žižkovské hospodě nebo na gondole v Benátkách...*

Balada o lásce není vyprávěna jen vážně, tvá role se významně přijemně vymyká...

Milan Němec: *Ano. Je to pravda. Šek, přítel Erlanda, by bez humoru umřel. A jako hrdý zástupce kategorie "Kamarád hlavních rolí", s humorem zvládá všechno to, co by hlavní figury nemusely unést. Ale co, kdo, jak a jestli něco v naší Baladě ustojí nebo neustojí, už se přijďte radši přesvědčit na vlastní oči...*

V Baladě o lásce uslyšíte a uvidíte: **Johana Gazdíkovou, Martu Prokopovou, Máriu Lalkovou, Pavlu Vitázkovou, Evu Jedličkovou, Dušana Vitázka, Jiřího Macha, Martina Havelku, Michala Šebka, Janu Musilovou, Zuzanu Maurery, Zdeňka Junáka, Ladislava Koláře, Jakuba Uličníka, Alana Novotného** ad. Hudebně se na inscenaci podílí: **Dan Kalousek, Karel Albrecht, Igor Vavřda a Karel Škarka**. **BALADA O LÁSCĚ** bude poprvé uvedena v premiéře 6. června.

Pavla Hoggard

PŘIPRAVUJEME

dé si je předávali z generace na generaci, neboť ztělesňovaly jejich touhy, představy a přání v nadosobní a nadčasové rovině, podobně jako pohádky. Singoalla je žena pohanské krve, která, tak jako všechny jí podobné, je součástí přírody a disponuje ženskou prasíou a schopnostmi, které se z dnešního pohledu zdají nadpřirozené. Erland, její vyvolený, náleží již „civilizovanějšímu“ duchu křesťanství, v němž je vychováván a dle něhož také jedná. Příběhy osudových milenců (oba mají již dávno přisouzeny jiné životní partnery) jsou vášnivé a často kruté, mají vždy tra-

*Evita je první velkou jevištní příležitostí
mladičké talentované muzikálové he-
rečky Ivany Skálové. Roli nastudovala
po boku svých skvělých kolegyně Radky
Coufalové a Hany Holišové*

Evita

V hlavní roli Ivana Skálová

Náklad 6 000 ks

Titulní strana:
Evita

*Fotografie ze zkoušek
tragikomedie
Tři sestry,
režie: Stanislav Moša,
dramaturg: Jiří Zaviš*

MUZIKÁL

Pavla Vitázková

Dušan Vitázek

Johana Gazdíková

DANIEL FIKEJZ, IVAN HUVAR, RINO BREZINA A PETR GAZDÍK

BALADA O LÁSCĚ

Režie: **Petr Gazdík**

Dirigenti: Dan Kalousek, Karel Albrecht Orchestrální aranžmá: Igor Vavrda Vokální aranžmá: Karel Škarka
Scéna: Daniel Dvořák Kostýmy: Sylva Hanáková Choreografie: Lucie Holánková Dramaturgie: Pavlína Hoggard
Dále hrají: Jiří Mach, Marta Prokopová, Eva Jedličková, Martin Havelka, Michal Šebek, Milan Němec, Alan Novotný, Jakub Uličník,
Jana Musilová, Zuzana Maurey, Zdeněk Junák, Ladislav Kolář, Marek Hurák, David Žák